

Kuulsa salapolitseiniku
Sherlock Holmesi
päewaraamat.

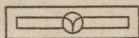
Kuninglikude briljantide wargus.

8 lugu.

1 anne.

Kuulsa salapolitseiniku
Sherlock Holmesi päewaraamat.

Kaheksas lugu.

Kuninga
briljantide wargus

Ü. p. Drehwerk.

W. Sepp'a kirjastus Tallinnas.

Kuulus asalepõhiseid

Sherlock Holmesi pääwaramat.

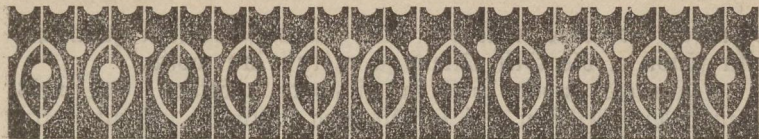
Ar 909

Doyle

AR Fr. R. Kreutzwaldi
 nim. ENSV Riiklik
 Raamatukogu

78690

Trükitud A. Sanzmann'i trükitojas, Tallinnas.

1. peatükk.

Kuninga briljantide wargus.

Brüsjeli linna Leopoldi kwartali ilujama juwimaja kõrges, wana Flamandi stiilis mööblitega toas istusiwad kaks isjandat ägedas jutujamises.

„Ja see on kõik, mis ja jelle asja kohta mulle wõid jutustuda?“ küsis wanem nendest ja hakkas oma isjmelt ülesse tõustes, erutatult tuas edasi tagasi käima.

„See on kõik, onu!“

Noorem neist tõusis ka püsti ja läks akna juure. Minut aega walitjes rõhuw waikus, mis ainult esimese kõneleja raske jammude läbi rikutud jai.

See oli grahw Paul de Noncar, kõrge, sirge kajuga, sõjamehe keha loonuga mees. Kõigis tema olemisejt ja liitumistest paistis midagi käsniwat välja. Mõni kord weel toas edasi tagasi käies, astus ta oma wennapoja Francois de Noncari juure ja laskis raskelt oma parema käe jelle õla peale kukkuda.

„Kas saad jellest aru, Francois?“ ütles ta karmilt, „et kui wäärtasjad mitte pea leitud ei ole, ja kadunud oled?“

Francois kohkus ära, ruttu aga ennajt kokku wõttes keeras ta ümber ja waatas kindlalt oma onu silma.

„O ja, jeda tean ma wäga hästi! Ja mul ei jää ka muud midagi üle, kui enesele kuuli pähe lasta.“

Grahw Paul lajutas sõrmedega ja wiskas ühe rutulise peaaegu täis põlgtust pilgu nooremehe peale.

„Ma olen alati põlgtust tunnud enesetapjate wastu,“ ütles ta kärjitatult, „ja minu wastus näitab mulle jälle, et see

viimaseks abinõuks neile on, kellel tahtmise võimu ja mehelikku jõudu ei ole kõiki tõkkeid ja raskusi ära võita.

Francois, kudas võid ja niimoodi rääkida! See oleks palju kiiduväärilisem, kui ja kõik oma tahtmise võimu kottu võtaksid ja katkused wargaid ülesleida, et nende käest rööwitud briljandid tagasi jaada!"

"Ma olen kõik teinud, mis minu võimuses on, armas onu!" kinnitas Francois. "Wiibimata andsin ma politsei komisjarile wargusest teada, teda paludes, et kõik, nii palju kui wähegi võimalik, jaladuses jaoks hoitud ja et ta kõik oma jõudu ja mõistust väärtasjade tagasi jaamiseks kottu võtaks. Peale selle telegraphwerisn ma tema nõuandmise peale kõige kuulsamale meie aja jalapolitseinikule. Ta ei ole mulle veel küll wastanud, aga nõnda kudas politsei komisjar, herra Soran tõendab, et kui ta meie asja oma kätte peaks võtma, meie rahul võime olla, et kuninglikud briljandid tagasi jaame, kui jeks aga vähegi veel võimalust peaks olema."

Krahw Paul tegi käega põlastawa liigutuse.

"Siis oled ja juba jalapolitseinikule telegraphweerinud? Hm... Seda võis jinnust loota! Selle asemel, et kõik juhtnõõrid wärskelt oma kätte võtta ja ise katkuda kurjategijate jälgile jaada, arwad ja paremaks kelmiide rahanõõrijate poole pöörata, kallist aega tühja kõnede ja telegrammide peale raisates, aga waras muudugi ei oota ja on nüüd ehk juba teise ilma otjas. Kes on siis see kuulus jalapolitseinik, kelle peale ja kõik oma lootuse oled pannud?"

"Uga mõtle ometi ise järele, onu, mis võisin ma siis rohkem teha? Ega ma siis ometegi ise wõi mööda Brüsseli uulitsaid ümber jooksta, ehk ühest linnast teise lontida, mööda wargate pejasi käies, kurjategijaid nendest pimedatest urkadeest otjides, kus kõik peitus on, mis päewa walget kardab. Selleks ei ole mul kõige ehitaks mingit ettevalmistust. See on siis loomulik, et niisugustel juhtumistel ifka asjatundjate poole pööratakse ja ja pead tunnistama, et ma omale kõige kuulsama jalapolitseiniku olen walinud."

Krahw Paul pani käed rinna peale risti ja küsis natuke pilkawa healega:

"Koh, kes see siis on?"

"See on Londoni jalapolitseinik Sherlock Holmes, seejama, kes Bafferi uulitsas elab. Herra Soran jutustas mulle palju ta mõttevõimust ja osamusest."

"Sherlock Holmes?" küsis korraga krahw Paul. "Ja

muidugi, kui ta nõuus on, on jul põhjust loota. Aga ära peta ennast, mu poisjs. Sherlock Holmes ei ole mitte ainult kõige kindlam, tublim ja osavam jalapolitseinik ilmas, vaid ka kõige kallim. Sa pead iluja jumмага jumalaga jätma, mitte ainult jelle juure waewataju peale, mis jalapolitseinik omale nõuab, aga juuremali osalt nende väljaminekute peale, mis asja uurimises tarwis läheb, mille juurufe ees ta ilmaski mõtlema ei jää. Ma tunnen juba animugi Sherlock Holmest. Nastat kahelja jellest tagasi nägin ma teda Monte Karlos. Ta ajas jeeford lihte kurjategijate paari taga, kelle pärast ta peaaegu kõige maa kera ümber jõita sai, kunni tal wiimaks korda läks mängu lauta taga neid tabada. Näägiti päris ime-teguji jelle juure osawufe üle, millega kurjategijad tagaajaja kätte wahelt ära libisejiwad ja wiimaje abinbudest ja kawalus-test tagaajamises. Aga, nagu ma julle juba ütlesin, ta ei kofku raha väljamineku eest tagasi."

"Olgu nii, onu. Mõtle ometi, kui juur wäärtus on rõõwitud wäärtasjadel. Nende ülesleidmine ei wõi mulle muidugi midagi anda, aga minu auu, minu kohus, ja ifegi minu elu, nagu ma jeda juba ütlesin, nõuab jeda, et nad leitud peawad jaama, kui ma ka jelle läbi omale kerja koti kaela peakfin panema."

Krahw Paul waatas rõemjalt oma wennapoja otja ja wõttis ta käe oma kätte.

"See meeldib mulle, tubli poisjs! Ma näen, et julle jee kallis on, mis iga inimene pühaks peab pidama, nimelt määrinata auu ja et ja walmis oled oma kohut täitma, maksu jee mis maksab. Ja oleks hirmus olema, kui ühe krahwi de Roncari peale peaks häbistaw kahtlus langema."

"Kahtlus? Mis tahad ja jellega ütelda?" küjis krahw Francois, hirmu pärast kahwatades.

"Noh, jee on ju selge, mu kallis," wastas onu rahulikult. "Sinu kätte said ära arwamata juure hinnalised briljandid ustud. Need on müüd kadunud ja keegi ei tea, kus kohta ja kudas. Jseenesest mõista, hakkab iga üks kahtlema, kas mitte neid hoidja . . ."

"Ära lõpeta, onu! Sinu sõnad on hirmjad, põrutawad! Oh, kui juba müüd Sherlock Holmes siin oleks."

Selsamal film:apilgul floppis keegi ufje peale.

"Sisje!"

Sisje astus habemeta, toredas ülikondas teender, ja

teatas, et uſſe taga üks inimene seisab, kes tingimata iſiklikult ühe tähtja asja üle krahw de Boncariga rääkida soovib.

See inimene näitab kahtlemata alamaſt seisujest Brüſjeli linna kodanik olema, wälja nägemise järel marol. Oma nime ei taha ta nimetada ja ära minna ei taha ta ka mingil tingimisel."

"Raske ta ſiſſe," ütles krahw Francois, "wõib olla, et ta mingis asjus mulle kaſulik wõib olla," tähendas ta omu poole pöörates.

"Mis tähendab marol?" küſis ſee, ſelle üle tuſane, et neid nende jutuajamises ſegati.

Sedawiſſi hüütasſe inimesi, kes Port-Halli ümbruses elawad. Nende keelemurre on Flamandi ja Walloni murredega ſegatud, ja üle pea ei ſallita neid iſikuid ſiin iſeäranis heameelega."

"Ja, ja, nüüd mul tuleb meelde," ütles krahw Paul, "maal elades olen ma juba paljugi jõudnud ära unustada."

Zälle läks uks lahti ja ſiſſe astus küürakas wanake harwa, halli juuſtega, ſaſis habemega ja niſugustes riietes, mis ſelgeste tunniſtaſiwad, et nad juba mitmed aastad oma lohut täidawad. Pahemas käes hoidis wanake pakſu okjalist keppi, paremas käes muljutas ta aga häbelikult oma kübarat.

Teender jäi auupakklikult uſſe juurde ſeiſma, oodates, et ehk wõib olla teda kätſatſe pea jeda kahtlaſt iſikut wälja ſaata.

"Mis teie soovite?" küſis krahw Francois, armetud wanakeſt nähes kõiki lootuſt kautates. Wiimane tammus kartlikult ühe jala pealt teiſe peale, waatas wiltu teendre poole, eſiteks pahemat ſiis paremat jalga tõstes ja kõige oma olekuga näitates, et tal teenri juures olekul raske on oma ſoowi awaldada. Krahw Paul de Boncar ſilmitſes terawasti teda.

"Minge natukeſeks ajaks wälja," käskis ta teenert, "kui meil teid tarwis on, kõliſtame."

Teener jõudis aga uſſe oma taga uſſe kinni panna, kui wanamehe olek ennast korruga muutis. Keha tõmbas ennast ſirgeks, käed ja jalad kautatiwad oma wäriſewa oleku, wõis arwata, et herraste ees üks paremaſt seisujest iſand närus rietes ſeiſis.

"Ma olen Sherlock Holmes," ütles ta lihtſalt taſaje häälega.

"Sherlock Holmes?!" kordas Francois de Boncor.

"Olge nii lahked, mitte nii kõwasti," ſoſiſtas wanake,

„ehk jaatke enne teener, kes praegu wiist küll ukse taga luurab, wälja.“

Francois wõngutas peaga, jellega nagu näidates, et tema majas niijugust asja, nimelt ukse taga luuramist, ei wõdi juhtuda, pärast astus ta aga ukse juure, liikkas rutulise liigutusega jelle lahti ja löi tahtmata ukse taga luffu august jisse piilujat.

„Palun andeks,“ wabandas teener, „mul luffus jün midagi maha ja tahtsin jeda praegu ülesse tõsta.“

Käskiwa käelligusujega jaatis krahw teenija ära, mida see ka ei wiiwitanud täitmast.

Sherlock Holmes lafjutas sõrmedega.

„Nagu ma näen, on Brüsselis lugu niijamutigi, kui Londonisgi,“ tähendas ta naeratates. „Teenrid kautawad alati midagi oma ifandate uste alla ära kui tuas mõnda jaladuslikku koosolekut ehk läbirääkimisi jeadafje. — Gile õhtu jain ma teie telegrammi kätte ja õnnelikul juhtumisel leidsin ma kobe aurulaewa, kes mind seija tõi, nõnda et ma täna wõisin juba teie juure tulla. Mis asja pärast kufjufite aga mind?“

Krahw Francois pakkus wõerale istet, mis peale ta ise oma õnuga ka istujiwad.

„Ma pean tunnistama, mister Holmes,“ ütles noor krahw, „et ma teid enesele koguni teistmoodi ette kujutasin. Aga see ei ole ju tähtjas, kudas teie wälja näete. See on aga peaasi, et teie mind oma raskest seijuforrast wälja aitafjite, kus juures ma teile weel ütlemä pean, et ma mingi wäljamineku peale ei waata.“

„Kudas kujutafjite teie mind enesele ette?“ küsis Sherlock Holmes, tähelepanelikult lühtrit, mis lejt tuba lae all rippus, waadeldes.

„Hm, kudas teile ütelda,“ wastas krahw Francois häbelikult, „tõtt ütelda, ma ei tea ifegi. Aga . . . ma kujutajin teid enesele . . .“

„Mitte nii waewafelt ja narufelt, kõige wähemast,“ täiendas Sherlock Holmes, ifeäranis tähelepanelikult ühte lühtri aru waadeldes, „wõib olla, rohkem ifanda moodi. Aga see ei puudu ju asjasje. Wõib olla, et meil meie tutwufe ajal weel korda läheb teine teist teise koore all näha. Praegufel filmapilgul arwafin ma aga paremaks niijugufes ülikonnas teie juurde ilmuda, et jelle läbi tähelepanemist oma pealt ära pöörata, nimelt Port Halli elaniku ülikonnas. See oleks wäga hea õinud, kui teie teener mind furjateo jüüdlafjeks, mis, nagu

ma arwan, siin toime on pandud, oleks pidanud. Rahjuks, ei läinud see plaan aga mitte õnneks."

"Ei läinud õnneks?"

"Ja muidugi!" kas teie tõesti arvate, et teie teener, kes nii õnnelikul viisil just sell kõige tähtsamal filmapiilgul midagi teie ukse alla ära kautas, mitte minu nime ei kuulnud, mis teie nii arusaadavalt wälja ütlesite? Aga siin ei ole midagi enam muuta!"

"Jutustage nüüd mulle kõik täielikult, mis siin juhtunud on."

"Mõni aasta tagasi ostis kuninglik kassa juure hulga wäga išeäralikku wormi, wana Italia stiilis wäärtasju. Nende asjade sees on kallid kiviid määramata wäärtusega, išeäranis üks pähtle juurune briljant, mis oma juuruse, järamängu ja lihwinise läbi mitte palju kõige tähtsamatest briljantidest taha ei jae. Peale selle olid weel teised kivid ja kallid pärlid. Njegi ehteasjade kuldne ümbrus on kunstlikult tehtud ja mak-
sab hulka raha.

"Need kivid ühes teiste wäärtasjadega olid minu kätte hoiu peale antud; siinamaale olin ma igas asjas kuninga usaldust ära teeninud ja katjusin jeda ka igati moodi alal hoida."

"Njeenejstgi mõista, et ma wäärtasjade alal hoidmiseks kõik tegin. Tuba, kus wäärtasjad seisiswad, oli kõige enam tehnika nõudmiste järele ehitud ja isjeseatud: raud, seinad ja ukjed, kindlad lukud, elektri kellad ja muud. Peale selle jai weel see tuba, niisama ka kõik maja, päewal ja öösel walwatud."

"Kui ma eile hommikul tähendatud tuppa läksin, nagu ma jeda tihti teen, nägin ma ehmata des, et kastikene ülewal kirjeldatud kividega kadunud oli. Ma otjisin terve tua luge-
mata kordasi läbi, nuuskisin igas nurgas, tõjtsin kõik asjad ühest kohast teise, otjisin kõigis karbikestest ja kastikestest — aga kastikest kallid kividega ei leidnud. Toa seinad, lagi ja põrand oliwad rikkumata, niisamma ka ukjed ja lukud. Üks oli lukus, nõnda kudas eeskiri jeda nõuab, waht oli kõik jee aeg oma koha peal olnud. Lugu on täiesti arusaamata."

"Edasi?" küsis Sherlock Holmes, kelle näu jooned kõige wäheniatgi imestust ei awaldanud.

"Edasi?" küsis krahw Francois oma korda. "See on kõik!"

"Ma küsisin, mis teie weel tegite?"

"Ma panin waranduse kambri ukjed jälle lukku, kuula-

fin wahi ja majahoidja üle ja läfjin fiis wiimimata politseisfe tus ma wargujest herra Lorani, Brüsjeli kõige ofawama politsei komisjarile kõit ära jutustajin.

"Ma tunnen herra Lorani!" rääkis Sherlock Holmes wafele.

Tema joowitas mulle jelle asja jeletamiist teie hovleks anda, kirjutajime jeclhamas toas teile telegrammi posti peale."

"Siis ei wõi keegi teie teenijatest arwata, et mind telegrammi läbi jüia on kutsjutud?" küüis Sherlock Holmes.

"Ei wiist küll mitte!" wastas krahw Francois. "Ma ei wõi enesele jeda ette kujukutada, kuidas nad jeda teada oleks jaanud."

"Peale jelle ei ole ma midagi enam ette wõtnud. Minu tene asi, mis ma weel tegin, oli jee, et ma oma onule, kes Ardenis elas, telegrahweeriisin, et ma teda ühe tähtsa asja päraast näha joowiksin. Lubage ennast temaga tutwustada."

"Ei ole tarwis!" wastas Sherlock Holmes. "Mull on juba jee auu ofaks jaanud, krahw Paul de Roncariga tutwustatud jaada, nimelt . . ."

"Monte Karlos!" lõpetas Paul de Roncar, istmelt ülesse tõustes. "Mull oli fiis õnn, ühe teie hiilgawama wõidu pealt nägija olla."

"See on tõsi, krahw. Teie ehk mäletate weel, et meie jelle õhtu kahkesti mööda jaatsime?"

"Miks mitte, mister Holmes, ja kui teie esiteks jisse astujite, nende narude läbi nõnda toredasti ümbermuutetud, arwajin ma kohe, et . . ."

"Teie ees jeejab inglisis jalapolitseinik!" täiendas Holmes naerdes. "Kahjuks, jaab mull mälestus Monte Karlo asjus jelles tumestatud," rääkis ta tõsijelt edasi, "et mõlemad kurjategijad, — üks nendest oli portugaalane teine austria-lane, keda mull wiimaks juure waewa ja lugemata hädaoh tude peale korda läks, kinni tabada ja inglismaale wiia, mõni päew enne kohtu ofjuse täitmist wahtide hooletuse läbi wangi tornist ära põgenejwad. Seia maale ei ole korda läinud nende jälgeji kätte jaada. Koh, jee ei ole aga minu jüü. Mull on aga etteaindus, et ma ühel ilufal päewal mõlemad wõrukaela näud inglise kaagi peal rippuwad. Mis aga teie asja kohta käib krahw," pööras kuululus jalapolitseinik ennast Fransna de Roncari poole, "olen ma walmis jeda aimult tea tud tingimiste all oma peale wõtma."

"Ma olen kõigi tingimistega nõus!"

"Kõige ehitaks peate teie mulle oma täieliku usaldust kinnima, ja peate mind lastma oma majas, isegi seal toas, kus warandus on, nenda töötada, kuidas ma ise jeda heaks arwan, teie peate mind oma majas, kui perekonna liiget waatama. Tseenejstki mõista," tähendas ta naeratates sinna juure, "et ma jelleks juhtumiseks omale parema ülikonna muretseen. Weel pean juure lastama, et ruttuline niijuguste ojawate kurjategijate kättejaamine, kellega meil jün tegemist jaab olema, aga rohkeid wäljaminekuid tarwitab."

"Ma annan teie tarwitujeks kõik oma waranduse."

"Ja kui tarwis peaks olema, mister Holmes," tähendas Paul de Noncar sinna juurde, "wõite minu käest lija saada."

"No noh!" rääkis Holmes wastu. "Ega see asi jüis ikka nii hulluks lähe. Ma pidin omale aga jelgeks tegema, kui kangelst ma töötada wõin. Nüüd mõtlen ma ära minna. Kõlistage oma teenert ja ütlege talle, et ta mind wälja lasteks ja et ma wististi jälle homme ehk ülehommega tagasi tulen. Ütlege, et ma teile ühte haruldast wana pilti müüa pakun. See on tõendujeks teenijatele, miks teie ühte narus muusta maroli oma jutule wõtate. Tõe poolest kardan ma aga, et nad juba teadwad, kes ma olen. Olgu kuidas on, aga ma lastun weel edasi oma isikut warjata. Siis palukjüu ma teid täna õhtuks oma juurde wäikese jeltskonna koguda, kelle hulgas ka wikont de Golencour peab olema. Selle nime all peatajin ma kaks tundi jellest tagasi Brabanti wõerastemajas."

"Kõik peab jündima, nõnda kuidas teie jeda joowite!" ütles Franjua de Roujar. "Aga mis pean mina jüis ette wõtma?"

"Mitte midagi. Laske juba kõik minu hooleks jääda. Nüüd aga kõlistage!"

Nende sõnadega tõusis jalapolitjeinik tooli pealt ülesse ja pani ta wana kohta. Seljamaal filmapilgul wõttis ta keha jeis küürus oleku, käed rippusiwad wõimetumalt kõrwas, jalad warijესiwad ja isegi filmist paistis wäsimus ja wanaduse nõrkus wälja. Kartlikult keerutas ta oma käes kübarat ja hoidis kaenla all pakku õjalist keppi.

"Jean!" ütles Francois de Noncar jisse tulijale teenrile, Saatkke jeda inimest wälja. Ta pakkus mulle ühte wana pilti müüa. Kui ta jeda toob, jüis laske ta jälle mu juurde.

Wäike kummardamisega tegi Jean ukse lahti. Waewalt nähtaw pilkaw naeratus ilmus ta näo peale, kui ta morali harjumata, kangeid kummardusi krahw Francua ja Pauli es nägi.

Waewalt jõudis Jean oma järel ukse kinni tõmmata, kui wanamees ta poole pööras.

„Uhked herrad!“ jostistas ta laia naeratušega. „Siin on wišt küll mehine teenida?“

Jean ei wastanud temale sõnagi. Jõudšid trepi juurde

„Kikas maja, — hakkas wanake jälle, „tore trepp! Ka minagi elaksin hea meelega siin.“

Jällegi ei jaanud ta mingid wastušt

„Is! Wõib siin natuke juua ja juupärišt wõtta?“

„Olge lahked ruttata! Mull on weel palju tööd!“ wastas Jean kõrgilt. „Waadake jeal all on uks!“

Wanake waatas kurja pilguga teendre peale.

„Oled ja aga uhke!“

Marol hakkas üšši trepišt alla minema, midagi kurjasti oma ette pomisedes. Jean waatas talle niikuna järele, kuni ta uksehoidja juurde jai, kes teda sõnalaušumata uulitsale jaatis.

2 p e a t ü k k.

Mööda Briisfeli uulitsaid.

Waewalt wanu jalgu taga lohistades, kõndis marol promenadi mööda, Scherbecki wana linnaga lahutab, keeras siis Neewi uulitsasse ja tuli wiimaks Mone turu peale wälja. Uue teatri juures jäi ta minutiks ajaks seijatama, just kui waatleks ta jeda toredat ehitušt. Siin just nagu kogemata, tuli ta juurde üks teine niisamajugune narus išt, ainult noorem, kellega nad jeltšis läbi linna Port Halli poole jammuma hakkasiwad.

„Koh, Harri, on jull korda läinud midagi teada jaada?“ küšis Holmes oma abilise käešt, kelle rälimine niisamu ära tundmata oli, kui ta enesjelgi.

„Ei wõi ütelda, et palju. Teie joomi peale, käššin ma kōik jee aeg juwimaja ees edaši ja tagaši, muuduqi tähelepanemata. Ma ei uju mitte, et mind kesgi tähele on pannud.“

"Pole wiga, kui ka keegi oleks tähele pannud!" ütles Sherlock Holmes olaji kehitates. Siis oleks jind ainult minu pojaks arvatud, kes oma isa tagasi tulekut ootab."

"Wõib olla. Siiski ei pannud mind wiist kesgi tähele. Mina aga nägin ainult ühte kuld tresjidega teendert, kes kahtlajel wiisil juwemajale lähenes, ukse hoidjaga mõni sõna wahetas ja siis ruttulise jammudega jälle sinna poole kadus, kust ta tuli. Aga ma ei usu, et jellel midagi tähtsust peaks olema."

Salapolitseinik ei wastanud midagi ja astus waitfelt edasi. Harry tundis wäga heaste oma isandad, jellepärast waitis tema ka.

Nüüd jõudsiwad meie rändajad kesk linna, sinna kohta, kus linna ameti maja, börse ja teised juured ehitused ülesse kõrgesse ulatawad. Siit nad pöörafiwad oma wana tee pealt kõrwa ja läkfiwad mööda Montoni uulitsat püha Heduli turu poole, mille keskel tore kirik, üks Brüsseli linna wanematest mälestustest seisab.

"Soo, nüüd on tarwis meil lahku minna," ütles wiimaks Sherlock Holmes. "See, mis ja mulle praegu ütlesid, on siiski tähele panemise wäärt. Ja tõesti, miks peaks kuld tresjidega teender nii kartlik olema? Wõib olla, et tal mõni ülesanne täita oli, aga siis oleks wõinud ta ju jeda rahulikult ära täita ja minna, ilma et kartlikku olekut oleks pruukinud näitada. Wõib olla, et tal majas aga sõpru on? See on kõige wõimalikum. Aga ka jelles tükkis on ta kartus aruajamata, jellepärast et teenijate läbikäimine tutawate majades kuskil keelatud ei ole. Weel tähtsam on aga teine: jellel päewa tunnil ei ole kellegil jaksu teendrel aega oma sõbra juure wõerufelle minna, ainult wälja arwatud siis, kui ta sõber just tee ääres elab, kus teda jaadeti; niijugujel juhtumisel ei oleks ta aga wõinud tagasi pöörduda tulnud teed mööda, waid oleks edasi pidanud minema. — Wõiksid ja jeda teendert ära tunda, kui ja teda teist korda weel peaks nägema?"

"Kahthemata!"

"Hüwa! Nüüd aga mine onkel Tononi kõrtsu, kus meie jisse läktime, maksa kõik ära, ja pane ennast nõnda riidesse, et ja kui juurt jugu isanda teender wälja näaksid; jealt mine Brabanti wõerastemajasse, üüri jeal meie mõlemi jäuts kaks tuba, parem kui kõrwuti, ja lasje meie kraam wakjalist sinna tuua. Herra — wikont Charli de Golencour, kes otjekohe Pari-

hüst jisse jöitnud. Gina — tema teender Gustaw. Arwata tunni pärašt tulen ma ise ka sinna."

"Gai aru, peremees," ütles Harry ja läks Holmeši kästuši täitma.

Wana, narus marol jäi ifka weel kiriku ette seisma, just nagu ei oleks jõudu oma filmi ta pealt ära pöörata. Wiimaks ometegi keeras ta ümber, läks üle turu platši puiestikku, mis mõni samm kirikust eemal oli ja kuninga lossi juure wälja läks. Wanake astus juurepäralise kofku kaswawa puude oks-
test kangi alla. Wiimastel päewadel olid sulad ilmad olnud, nõnda et mitmes kohas lumi juba üsna ära julanud oli. Nüüd oli aga külm jälle natuke tõusnud jalapolitseiniku ühte kõrwalise nurga pingi peale maha istumast. Ta istus ettepoole küürus, küinarnukid põlwele peale toetatud ja waatas ühte filmi oma ette kaugusesse. Ta mõtles kõik weel ükskord läbi, mis ta seia maale krahw de Roncari asjast oli kuulnud.

Temast läks waht mööda. Narus wanake, kes külma käes nii rahulikult istus, äratas ta tähelepanemist. Et ta aga mingit põhjust tema äraajamiseks ei leidnud, pidi ta jellega rahule jääma, et teda terawasti filmitjes. Sherlock Holmes ei liigutanutki ennast. Üks minut läks teise järele. Wanake istus aga ifka rahulikult edasi. Waht aga jalutas kõifje aeg ta ümber. Wiimaks nähti tal kannatus aga lõppema. Ta läks wanakele juure ja pani oma käe selle öla peale.

"Kuulge, teie! Magate teie, wõi? Park ei ole mitte öö-
majaks, ja peale jelle. . ."

Sherlock Holmes kargas korraga püsti.

"Mis teie siin karjute?" wastas ta ladujas prantjuse keeles. "Mis õigus on teil rahuliku jalutajatega niisuguses toonis rääkida? Ma tahan, et mind mitte ei segataks! Kas saite aru?"

"Maroli narus wäljanägemise peale waatamata, mõju-
wad need sõnad ja toon nõnda wahi peale, et ta mõni sanum tagasi astus. Ta läks mõned sammud eemale ja jäi siis seisma. Oma ülesse näidatud nõtruse peale oli ta wäga wi-
hane, jüdamas tundis ta aga, et tal tõesti mingisugust õigust ei olnud, wanakest segada. Tagasi waadates nägi ta, et wa-
nake Slegenti puiestiku wäljaminekku poole sammus.

"Üks tas kõik," pomises ta oma ette, "jee ifik ei näita mulle aga mitte üsna puhast olema."

Ta läks pikkamisi wanakele järele puiestikku wärawa poole, kus üks politseinik ifka seisis.

„Hei, Hinar!“ hüüdis waht oma wana jöpra, „tule feia. Näed ja seal jeda narus wanameest? Sa teed hästi, kui ja teda oma filmist ei kauta. Ta tuleb mulle liiga kahtlane ette!“

Sõbralikult peaga nikutades, andis politseinik wahile mõista, et ta nõuandmise järele teeb. Ja peagi nägi waht, et Hinar pikaldase jamundega wanatejele järele läks.

Pärast pikaldast ühest uulitsast teise hulkumist keeras marol wiimaks kitsasje läbitäiku ja kadus ühte wäikesje majasje ära. Hinar jäi mõni jamu majast eemale seisma, et rahulikult ära oodata, mis edasi tuleb. Läks minutid kümme mööda. Korraga astus majast pilk, sirge, toredas ülikondas isand wälja.

„Waata imet; mis see peab tähendama!“ pomises Hinar. „Waanun oma elu juures, et see endine jant on! Noh, nüüd on jelge, et ma ühe tähtja kurjategija jälgil olen.“

Ta tegi, just nagu ei oleks tal toreda isandaga midagi tegemist, laskis teda enesest mööda ja käis siis kaugel ta järel kunni Grand Sabloni platsini.

„Womar,“ pööris ta ühe nooremehe poole, kes prits kaemu monumenti najal, mis jeda platši ilustas, seisjis, „kas näete jeda herrad seal?“ See on minu arwates üks tähtjas kurjategija. Ma nägin kui ta onkel Tononi hurtsikusje jisse läks kui jant, jealt aga toreda herrana warsti jälle wälja astus. Ma ei wõi enam ta järele luurata, jest nüüd pean jälle oma wahikoha peale puiestiku wärawasje tagasi minema.“

„Hea,“ wastas Womar, üks noor, ilma mureta hulguis, nagu neid juurtes linnades jadaši leidub. „Küll ma waatan ta järele.“

Womar oli üks neist kõige ojawamatest Brüssjeli jalapolitseinikkudest. Ta iseloom läks tema praeguie ülesandega wäga heasti kokku. Pea jai ta Sherlock Holmesi kätte, tõstis aupaalikult oma kübarad ja küjis, kas ta ei wõiks talle teed juhutada, ühe wähe tuntud uulitsasje. Ehk Sherlock Holmes küll heasti tundis kõik Europa juured linnad, aga jelle uulitja üle ei wõinud ta mingit wastust anda, mis, wõib olla, ta jügugi olemas ei olnudki.

„Kahjuks, ei wõi ma teid aidata,“ wastas ta niisammati aupaalikult kübarad fergitates. „Ma olen ije alles feia reisinud.“

„Siis oleme meie mõlenad ühes ja jellejammis seisu- ffordas,“ wastas Womar naeratates.

Smestamise väärt ojaruuega ostas ta juttu edasi ajada, nõnda et Sherlock Holmesiga seltsis läks. Korraga, nõnda et see mitte lahtluse ei arataks, ei võinud Holmes ennaft juttu-
kast, tüütavast seltsiliseft lahti jaada. Wiimaks jäi ta seisma.
„Rahjuks peame meie lahkuma. Asja toimetus junnib mind ruttama.“

Ta kutsus woormeest, hüppas sõiduriista ja käsks waf-
jali sõita. Womar jai nüüd täiesti aru, et tall ühe kardetawa
kurjategijaga tegemist on. Ta kuulis, kus Holmes käsks
sõita, ja arwas, et see tahab nüüd ära sõita. Teine poolt
arwas ta jälle, kui ojaruue jalapolitseinif, tõesti wõimalikuks,
et see adrejs ainult filmatirjaks woormehele jai wõeldud, tee
peal käjib ta aga kuhugile mujale sõita. Tema juureks mee-
pahaks, ei olnud lähedal mitte ühte woormeest enam, nõnda
et ta juba jala pidi hakkama Holmesi järele tõttama, mis tal ka
just mitte raske ei olnud, sellepärast et õhtune rohke sõitmine
woormehe sõidukiirust palju takistas. Wiimaks nägi ta
tühja woormeest.

„Woorimees!“ ütles ta jellele. „ma olen jalapolitseinif.
Waadake seal ees jeda sõiduriista? Kutake jellele järele ja
ärge laske teda mitte filmist. Waadake, siin on minu ameti-
märk.“

Peagi oli Womar ainult saja jammu kaugusel tagaajata-
wast. Ta nägi, et sees istuja midagi woormehele ütles, mis
peale see teije poole ümber keeras.

„Uha!“ pomises Womar rahuloldawalt. „See tähendab, et
ta weel ära ei sõida.“ Wiimaks jäi woormees Brobauti wõ-
rastemaja ette seisma.

„Seija!“ käsks Womar oma woormehele ja pistis tale
raha peosse. Ta astus sõiduriistast wälja. Sherlock Holmes
astus just juba wõerastemajasje sisse ja ta woormees sõi-
tis ära.

„Dubli, Womar!“ kiitis jalapolitseinif ise ennaft. „Dore,
ifand elab siis siin. Nüüd ei ja enam raske olema ta järele
luurata.“

Brabauti wõerastemaja läheduses oli weike wiina poeke,
kus ka Womar sisse astus. Ta tellis omale klaas wiina, mak-
sis ära, ja astus siis hoowi. Mõni filmapilt pärast jeda nägi
poe peremees omaks juureks imestujeks, et üks herra, keda ta
poodi tulema ei näinud, temast mööda läks ja nullitjale astus.

„Diable.“ porises ta „mis herra see wõis olla?“

Peagi jäi ta rahulikuks, see pani aga teda imestama, et

herra, kes omale wiina tellis ja hoowi läks, tagasi ei tule. Kui ta wiimaks, vaatama läks, ei leidnud ta kedagi, siis tuli ta mõtte peale, et wiina tellija ja tundmata herra üks ja see sama isik olivad. Pead raputades wõttis ta klaasi laua pealt ja jõi ise tundmata ostja terwiseks wiina wälja.

See aeg astus Womar juba Brabauti wõerastemajasse. Ta üüris omale toakese ja palus ennaft kohe sinna jaata. Niijamuti nõudis ta omale ka reijijate nimekirja.

"Ma ootan oma tuttawaid," ütles ta wanemale teendri-le, kes tale nimekirja tõi. "Wõib olla, ehk teie teate mulle teadustada, on ta juba seia jõitnud."

Nende sõnadega jurus ta teendri-le kahe frangilise raha peosse, et jellega tema keelt lahti teha.

"Täna on wähe jisse reijinud," teadustas ta. "Shtuks meie ootame. Arwata tunni aja pärast üüris aga wikont de Golencouri teender kaks tuba, mõni minut tagasi tuli aga wikont ise ka seia juba."

"Wikont de Golencour?" hüidis Womar. "Ma tunnen ju teda. Siis ta ongi jün wõerastemajas? Hm — kui tore! Ehk jee küll mitte jee tuttaw ei ole, keda ma ootan, aga . . . Misjuqused toad üüris omale wikont?"

"Nummer kahesjateist ja üheksjateist. Teie tuba on kahes-kümnes, just tema tubade kõrwal."

"Nii, nii. . . ja. . . wäga hea," ütles Womar rahulikult. "Shtu tulen ma weel kord teie käest järele kuulama, kas mu tuttaw Schibner Dresdenist juba seia on jõudnud. Küüd aga juhatage mind mu tuppa."

Ta kirjutas esimese nime, mis tal pähe tuli, reijijate raamatusse. Üks teendritest jaatis teda teise korra peale, tuppa nummer kakskümmend. Waewalt jõudis teender ära minna, kui ta taskust weikese puuri wõttis ja ukse jisse ettewatlikult hauku puurima hakkas. . . Ta töö oli aga ilmaaegu: wikont de Golencour ja ta teender olivad juba wälja läinud . .

Shtu pidu krahw Francua de Roncari majas oli üksna wainne. Pidu peale olivad aimult kõige lähemad tuttawad kutjutud, üle pea inimest kümme. Wikont de Golencour tõmbas oma terawa meele ja iseäraliku oleku läbi kõikide tähele panemist oma peale. Igaiüks nägi, et wikont de Golencour iseäranis armas wõeras jün majas oli.

Juba mitu korda oli krahw Francua ukse poole waadatud, just nagu ootaks ta weel kedagi. Nõemu joon jooksis

tal üle näo, kui wiimaks teender Jean ukse lahti lükkas ja krahw Falkoa tulekut teadustas. Krahw Francois ruttas juurde tulijatele wastu, pigistas jüdamelikult ta kätt ja jaatis laua juure, kus ta talle wifont de Galenkuri ja oma onu Pauli esitles. Teised, nagu näha, olid temaga juba enne tuttawad. Ta oli pikka kasjuga, musta werd, juustjed ja terawa waadega silmad, mis selgeste tunistajiwad, et ta lõuna maa elanik oli.

Teraw tähelepanija oleks näinud, et kui krahw Falkao tupp a astus, wifont de Galenkur oma istme pealt peaaegu ülesse tahtis kargada. Kõik oma raudset tahtmise wõimu ja oma enese üle walwamist kokku wõttes, jäi ta rahulikult oma toha peale istuma. Krahwi esitlemisel, kummardas ta ojawasti selle poole ja pööras siis ühe pealiskautse küsimusega oma pahemal pool olewa naabre poole. Tähelepanemata luuras ta aga krahw Falkao järele, keda pidu peremees kinni pidas ja temaga sõbralikult juttu ajama hakkas. Weerand tunni pärast pööras ennast wifond oma paremal pool olewa naabre, krahw Pauli, poole pealiskautse küsimusega:

„On krahw Falkao juba ammu Brüsselis? Ta niini näitab, et ta wist portugaalane on.“

„Ma tunnen teda ainult täna õhtust jaadif,“ wastas see taja, „aga Francois teadustas mulle,“ rääkis krahw Paul edasi, ennast üsna wifondi kõrwa juurde kummardades, „et tal nõu on, krahw Falkao õega ennast kihlata.“

„Wõi nii,“ pomises wifont ja sirutas oma käe magusa roa järele. „Oli teil hea jahi saat minewal talwel Ardenis?“

„Oh, ja, wifont!“ wastas krahw Paul, ja peagi hakkas ta waimustusega oma toredaid mõisa maa peal olewaid jahi kohtaji kirjeldama.

Nõnda kuidas herrasrahwas toredates krahwi tubades oma aega jutujamamisega wiitsiwad, ei lasknud ka teenijad kõõkis oma aega igawaks minna. De Galenkur oli oma teendri Gustawi kaaja toonud, kes peagi kõõgi seltskonnale lõbusaks seltsimeheks sai. Ta jutustas oma herra ajundustest lõuna Afrikas, lustilikult elust, mis ta Pariisis läbi elas, kus juures ta mitmed teadused siinse maja elanikele üle sai. Nõu ruttu sai ta maja tallitajanna abiga, Zanettaga, sõbraks See läks tal kergeste korda, sest teendril Jeanil oli kõik see aeg toas wõderaste juures tegemist, uksehoidja oli tema ajemel, majatallitajanna pidi aga kõik see aeg kõõkis olema.

„Teie ei wõi arwata, kui rõemus ma olen,“ jõistatas Gustaw noore tüdrukule, „et ma juba oma eimesel Brüsselis olemise päewal nii lena neiuga, nagu teie jeda olete, tuttawaiks olen saanud. Ma loodan, et meie weel tihti teine teiega kokku saame. Kas lubate jeda?“

Zanetta näppis häbelikult oma põlle, aga wiimaks wastas ta punastades:

„Kui teil aega on, siis tulge mõnikord.“

„Oh, siis saame meie tihti teineteisega kokku. Mul on alati aega. Wilontil on mind ainult hommiu riidesjapanemise juures ja õhtul tarwis. Päewal on mul väga wähe tööd, mõnikord ainult mõned käjud täita. Umbes kell kümnest hommiu kuni kella kümnene õhtu olen ma täiesti teie jäulks prii, mu armas Zanetta, ja see teeb mulle väga suurt rõemu teie lähedal wiibida.“

„Aga, herra Gustaw,“ waidles tüdruk wasta, „see on kõige rohkem, kui ma õhtati pooleks tunniks waba olen, ja ka siis ei wõi teie seija tulla. Kui ma ehitaks ütlesin, et teie mõnikord mind waatama wõite tulla, siis on jellega õeldud, et meie siin ligi lähedal kuskil kokku saame.“

„Olgu kuidas teie soovite! Ah, mis mul niilud jeal tulkus?“

Midagi weeres kõlisedes pörandale ja mõlemad kummardasiwad ennast jelle järele.

„Ah, sõrmus!“ ütles Zanetta. „Kust teie jeda saite, Gustaw?“

See oli ilus wäikene kuld sõrmus, ilustatud ametisti ja rubinidega. Zanetta hoidis teda waimustatult oma käes.

„Ilus! Üli lena!“

„See sõrmus,“ ütles Gustaw, „on mulle mälestuseks minu õe käest. Ma kandsin teda alati oma uuri keti külges. Meeldib ta teile, Zanetta?“

„Ta on väga ilus!“

Gustaw jäi nagu natuke mõtlema.

„Täiesti tore!“ ja tüdruk ulatas raske jüdamega sõrmuse Gustawile tagasi.

Gustaw tõusis püsti.

„Zanetta,“ ütles ta pühalikult, „olgu see sõrmus, millest ma täna päewani mitte miski hinna eest lahkunud ei

oleks, teile mälestujeks meie tänase päewa tutvuse peale. Lubage, et ma ije teile ta jörme pistaksin."

"Aga, Gustaw, ma ei wõi ega tohi teie käest niijugust finki wastu wõtta," ütles Janetta ärewuse pärast wärisjedes ja mõlemaid käsi wälja lautates.

Magus muju finnitaks wiimaks noort sõprust. Aga nad pidid ruttu teine teist lahti lastma, sest kõrwaft toast tuliwad teendri jammud kuuldawale, teine poolt äärest astus aga majatalitajana sisse ja kutsus Janettad oma kööki abiks.

Warsti sõitfid wiimased wõerad ära ja Gustaw pidi Janettast, kellele ta weel Jumalaga jätmišeks jõudis kätt pigistada, lahtuma. Jumalaga jätmiše juures sõjistas ta talle weel kõrwu, et homme, punkt kella neli, ta teda Brükleri platši peal ootab. Lühikene pea nikutus näitas talle, et Janetta wististe jeal jaab olema.

Herra istus tõlda, Gustaw aga hüppas puffi kutsari kõrwa. Wikont wiskas ennast lajuka sisse mäsjides padjade peale. Sõiduriist sõitis mõrda waikeid Brüksjeli uulitšaid ja herra, niisanma ka teender, ei pannud tähele, et nende järele teine sõiduriist sõitis. Mis on aga selles išeäraliku? Krahwi wõerad sõitfid ju kodu. Korraga tõusis wikont püsti.

"Gustaw! Astume sõiduriistast wälja. Ma tahaksin jalutada natukene."

Woorimeest ära makstes, hüppas teender kergeste puffi pealt maha ja hakkas oma herrale, kes juba tükki maad ette oli jõudnud, järele minema. Selljammal filmapilgul pani ta tähele, et ka jellest sõiduriistast, mis nende järele sõitis, niisanmati üks herra wälja hüppas, kellel wist ka nõu nähti olema enne wõjst und weel natukene jalutada.

Neagi kõndijiwad wikont ja teender kõrwu sõbralikult juttu ajades.

"Siis jull läks korda," rääkis Sherlock Holmes, "tiidrukuga ligemalt tutvaks jaada. Hm . . . see ei pane mind juugi imestama, sest jull on alati naesterahwaste juures õnne olnud, Harri. Aga mis ja jeal siis teada jaid?"

Oh ja taewas! oli jeal aga lõbus! Sjegi kuim, tõšine ja igaw Jean jäi lõppuks lustilikumaks. Hakkatujes kartšin ma, et Jean ehk ufjehoidja mulle tee peale ette jääwad. Aga, nagu ma kuulšin, on ufjehoidja juba fihlatud ja teeb warsti pulmad. Jean aga. . . ja. . . hm. . . harwa leidub niijugust

lõpmata igawat ifikud. Nagu näha, ei pane ta Janetad jugugi tähelegi."

"Jean just mind kõige rohkem huviatasgi," tähendas Holmes.

"Peale selle arwan ma niiid teadma, kes jee teender oli, kellega ufjehoidja päewal rääkis," jutustas Harry edasi. "Ma arwan, jee oli ufjehoidja pruudi wend."

"Nõnda. . . "wastas Holmes kuiwalt. Kudas ja selle arwamise peale tuled?

"Sellepärast et ma teada jain, et ufjehoidja pruut on toatüdrukiks ja tema wend kutsjariks preilna juures, kes lootuse järele pea krahw de Roncari abikaaja jaab olema."

"Ja, krahw Francois jaab pea krahwina de Falsooga kihlatud," tähendas Holmes.

"Teie teate jeda ka juba? imestas Harry.

"Muidugi. Aga üttele, kas teab juba keegi sellest eestulewast kihlusest?"

"Kuiwast mitte. Keegi ei tea jeda weel oodatagi."

"Nagu näha, teawad jeda mõlema maja teenijad," naeratas jalapolitseinik.

"Muidugi, nõnda kudas jee ikka on," wastas Harry. "Seda teadustas mulle Janetta, kui juurt jaladust tunnete teie krahw Falsoad?"

"Mind tutwustadi temaga täna õhtu. Ta oli ka pidule kutsjutud."

Mõlemad waitfiwad. Mõtted ja arwamised keerlesid kui tuulispaak ojava jalapolitseiniku peas. Ta katjus kõik need teadused, mis ta seiija maale oli korjanud, kokku jeada ja ühendada. Piikamissi, aga kindlalt läks ta mõtte töö edasi ja pärast mitte kauast, aga tugewat mõistuse kokku wõtmist jai ta nendest ükfikuteist teadustest ja oma arwamistest, ehk küll weel mitte täiesti selge, aga jiski täieliku pilddi; jesi ta tundis kõik inimese eefimised ja wead rohkem, kui keegi teine.

Wahe peal oli Harry juba mittu korda tähelepanemata tagasi waatanud. Ta tahtis anmu juba rääkima hakkata, teadis aga wäga heasti, et Holmes jeda ei armastanud, kui teda ta rohke mõtte töö aeg jegataks. Wiimaks ometegi ei jõudnud ta enam wälja kannatada ja jurus oma kartuse maha.

"Ma ei tea," hakkas ta tajase sõjistamisega, "mis jee inimene meist ometi tahab, kes meie järel käib. Ta hüppas

meiega jeltfis woorimehe pealt maha, ja nüüd hulgub ta igal pool meie järel, kui wari."

"Jää jamm ehk kats taha, nagu see teendri furd ja kohus on," wastas Holmes. "Seda jaame meie kohe teada."

Harry täitis Holmesi käsku. Korraga leeras jee ennast ümber.

"Gustaw!" hüidis ta kurjalt, "Gustaw, mis on kell?"

"Üks, herra wifont!"

"Siis on aeg kodu minna. Lähme!"

Mõni jekund oli jelleks küllalt Sherlock Holmesile, et näha jaada, kes neid taga luuras.

"Hm..." pomises ta naeratades, "minu hommikune tuttav."

Wiimaks jõudsiwad nad wõerastemajasje. Kella helina peale ilmus pahane ja unine uksehoidja. Üks frank, mis Holmes tale kätte jurus, tegi ta näu lahkemaks. Salapolitseinik ja ta jeltfiline hakkasiwad trepist ülesje minema.

"Dotame siin üks minut," josis tas Sherlock Holmes, "huwitaw, kas tuleb seija ka meie wari meile järele."

Sel filmapilgul kostis jälle kella helin.

"Nummer kaheskümmes," kostis keegi itklewat.

Sherlock Holmes jooksis oma pika jalgadega, paar astet iga jammuga wahela jättes, trepist ülesje, nõnda et Harry tale waewalt järele jõudis. Ta kuulis ainult, kuidas Holmes wõemjasti sõrmejä plaskutas.

"Ruttu oma tubadesje!" josis tas ta oma jeltfilijele, "et meie wari wõiks ilma kahtlust äratamata ennast rahulikult kaheskümmesje numbrisje pejitada."

Sherlock Holmes wõetakse wangi.

Harry noorus tegi oma tööd. Peagi wõttis raske unta üle wõitu, unes nägi ta aga ilust Jeanettat ja kurjategijate tagaajamist. Üks neist haaras praegu ta käest kinni, et teda maha wisata. Ei, see on Jeanetta õrn käeke, mis tema juukseid hellalt silkitab. Aga ka wiimase mõtte juures ekhjis Harry, sest siin ei olnud ei kurjategijaid, niisama ka ilust Jeanettat, waid Sherlock Holmes seisjis omas öö kuues ta woodi ees.

"Tõuse ülesse, aga taja," jostistas ta Harryle, "lähme minu tuppä. Nummer kaheskümnes ei tohi mitte kuulda, mis ma sulle ütelda tahan."

"Praegu on kell neli," ütles jalapolitseinik tajase healega, kui nad mõlemad tema tuppä olid läinud. "Sina mine oma tuppä jälle tagasi ja maga rahulikult edasi, mina aga katjun nägemata wõerastemajast ära minna. Ma tahtsin sulle jeda teada anda, et ja mitte ei ehmataks, kui mind homme hommiku wõerastemajast ei leia."

"Mis on aga minul see aeg tööks?"

"Praegu ei tea ma weel ifegi, aga ma jaan sulle jeda juba õigel ajal teada andma. Nüüd aga wõid ennaft jälle une jumala tiiwade alla anda."

Selle lühikese juttuajamise ajal tõmbas Sherlock Holmes enesele ifeäralise ülikonna selga. See oli õhuleseft mustakas-hallist riidest õmmeldud, nõnda et inimene, kellel see ülikond selgas oli, pimedas waewalt mõne jammu pealt tähele wõis pandud jaada. Üle selle ülikonna tõmbas Sherlock Holmes weel teise, ja peegli ees wärwiga oma näo jooneft muutes, wõlts parukat pähe ja rippuwat mokahabet nina alla kinnitades, jai ta koguni ära tundmataks.

"Nõnda. Nüüd ela hästi," jostistas jalapolitseinik, "ja

mine ettevaatlikult oma tupp tagasi, et meie wari mitte kahtlaseks ei saaks. Ta ei jaa homme mitte iseäranis rõemustama, kui kuuleb, et lind puurist ära on lendanud."

Nende sõnadega astus Sherlock Holmes tasesti toast wälja. Eht ta küll wähe aega alles wõerastemajas oli olnud, siiski tundis ta jelle käigud ja toad selgesti juba. Sellepärast ei läinud ta mitte wäljakäigu poole, kus ta uksehoidjat ülesse oleks pidanud ajama, waid läks wäljakäima toatesesse, liikkas afna lahti ja puges jellest rahulikult wälja. Parema käega hoidis ta pikserauast, pahemaga aga afna lauast finni, kus juures ta jalgadega tuge otjäs. Peagi tundis ta jalg ukse piitjalga, mis alumise korra tubadesse wiis. Müürid ei olnud ofawal turnijal enam raske maha jaada. Madal, weike aed piiras Brabanti wõerastemaja krunti. Sherlock Holmes hüppas jelle peale ja oligi warsti jelle järele kitsas uulitsakeses.

See aeg, kui jalapolitseinik oma turnija ofasi mängis, aratas Womar uksehoidja tasesti ülesse.

"Olge head, ärge pidage mind finni," jõistatas ta jellele. "Ma olen jalapolitsei agent ja luuran ühte tähtsat kurjategijat. Waadake, siin on mu märk. Tehke kohe üks lahti. Üks lindudest istub weel ühelsateistkümmendamas numbriks. Ma juba hoolitsen jelle eest, et ta filmist ei lauks. Teie aga ei pea ei midagi nägema ega kuulma, mis siin jünnib."

"Rahelja- ja ühelsateistkümmes!" pomises uksehoidja. "Aga . . . aga . . . nendes elab ju wifont de Gaulencour!"

"Täiesti tore wifont! Aga, kudas ma juba ütlesin, täitke karwa pealt mu käjud, aga peaasi, jääge tummaks kõikide wastu. Saite aru?"

"Sain küll!"

Kõige Sherlock Holmesi ettevaatuse peale waatamata, pani Womar tähele, et jee omast toast wälja läks. Ta pani ennast ruttu riidesse ja läks tale järele. Koor jalapolitseinik ei efinud mitte, arwates, et Holmes iseäralikul wiisil wõerastemajast lahkuda tahab.

"Ma olen aga uudishimulik," pomises belgia jalapolitseinik korra ümber maja käies oma ette, "kudas ta wälja tuleb ja mis ta teha mõtleb. Aha, waat teegi hüppas nagu müüri peale, — jeal jee herra wifont ongi!"

Ta pigistas ennast ruttu wastu seinale, ja õõ pimedus warjas teda ifegi Holmesi terawa filmade eest. Kuulus jalapolitseinik läks arwata wiie jammu kaugusel temast mööda.

"See on juba kolmas olemus, milles ma teda näen," pomises Womar enese ette, taja wifonti järele hiilides. — —

Selles jammas linna jäös, kus krahwide Roncoari lofs oli, elas juba weerand aastat portugalia krahw Jeronimus de Foltao oma õe Mariettaga. Mõlemad elasivad tafast elu, mõni kord oli krahw jeltskondas näha, weel arwemini aga tema õde. Üle pea oli neil aga faks teenijat, mõlemad inglased, Brüsjelist kaubeldud. Fred Moris tättis krahwi juures futjari, fokka ja teendri kohujid. Marie Schmit aga toatüdruku kohujid, kus juures ta grahwinale weel majatalitujes abiks oli. Et krahw ja krahwina mõtlefiwad ainult mõned fuud Brüsjelis wiibida, elasivad nad mööblitega üüritud tubades, mis oma fisejeade järele ka küll nende feijuje kohajed oliwad.

"Siin elabgi fuis krahw," mõtles Sherlock Holmes, kui ta ühe toreda maja juurde oli jõudnud, mille neljandama korra peal portugallane elas. "Misjuguft rõemulist jällenägemist meie Brüsjelis wõime pühitjeda. Rõige lihtsam oleks fohe majasje minna ja natufe luurata. Ei, parem on weel üks tunniife oodata Wõib olla, et krahw oma iluja õega weel juttu ajab. Laks nad lähewad enne magama. Waat, jeal ongi õige pime wärawa alune, jeal wõin ma julgesti oodata.

Peaaegu üks tund feifis jalapolitjeinif oma peidupaigas. See oli täiesti omane, luuramiife koht, täiesti pime ja teine poolt äärest tähelepanemata. Selle wastu aga maja ja wärawa alune, kus krahw elas, oliwad ligidal jeiswast latornist täiesti walgustatud.

"Täesti, mulle näitab, et ma wäga mõistlikult tegin und polele jättes," mõtles Holmes edasi.

"Tänane hommiku wõib õige huwitaw olla."

Ta feifis ja luuras foiks je aeg maja, jelle juures üle inimiliku kannatust ülesje näidates.

Teine pool uulitsa ääres aga, mõni fakskümmend jammu temast eemal, luuras teda nurga taga niifama tähelepanelikult Womar. Peagi nägi Holmes, et ta luuramine ilmaasjata ei olnud. Üks foku lähenes krahwi maja poole. Üks minut foku jäi taheldes jeisma, kui ta aga fedagi ligi lähedal ei näinud, wilistas ta tafafesti. Üks tehti peaaegu jelljamal filnapiigul lahti.

"Oled jina, Jean?" küjis keegi.

"Ja, Fred. Lase mind fisse."

"Ei, jee ei lähe. Meid wõib jeal keegi tähele panna."

"Siis lähme teine poole ääre. "Siin latorni juures on liiga walge. Seal on pimedam ja wõime julgemad olla."

Mõlemad läksiwad üle uulitsja ja jäid just peaaegu Sherlock Holmese juurde seisma, teda mitte tähele pannes. Salapolitseinik tundis ühe neist kohe krahw Roncoari teendert Jeani ära.

"Dled ja ometegi üksford teada jaanud, kus rahakappi wõti seijab?" küsis ta kaskiwa häälega.

"Ei, weel mitte, Jean," wastas teine, "aga täna ööiel waidles tubliste krahw Falkao oma wale õega, Marie aga kuulis kõik uffe taga. Eba krahwinna näitab ette nägema, et krahw Falkao oma oja pea peab lõpetama, jellepärast tahab ta teda maha jätta. Sell põhjusel peidab ta siis ka wõttit. Krahwinna tõutas ijegi grahw de Roncoari jalgade ette eunnast wifata ja talle kõik ülesje tunnistada.

Jeani huultelt tuli hirmus sõimamine kuuldawale.

"See puudub weel," ütles ta wihajelt. "Ea wõiks nii kaua oodata, kuni meie jaagiga juba kadunud oleme."

Fred hakkas naerma.

"Peaaegu needjamad sõnad ütles talle ka Falkao. Kudas ma aga kõik tähele olen pannud, mõtleb ta täna brilljantidega ära põgeneda."

"Mis?" karjatas Jean.

"Ja. Aga oota, laje ma räägin edasi. Ea tahab nendega Bukaresti reijsida. ja et mitte kahklust äratada, peab eba krahwinna Marietta talle mõne päewa pärast sinna järele minema. Aga Marietta, nagu näha on, jai aru, mis ta mõtleb, ja ütles talle, et ta kas sõidab ainult temaga ühes ehk ei sõida kogunistigi."

Mõni sekund waitsiwad mõlemad.

"Meil on aeg oma tööd lõpetada," hakkas wiimaks Jean pärast waitimist. Täna käis meil üks jant. Ea nõudis tungiwalt, et ma teda krahwi juurde wiiks, kelle juures ta kõik aega wiikis. Wiimaks hakkajin ma kuulama mis nad räägiwad seal, kuid peale Sherlock Holmese nime ei kuulnud ma midagi."

"Mis?" hüüdis Fred, "Sherlock Holmes? See on ju kuulus Londoni salapolitseinik! Mu Jumal! Kuni ta midagi ettemõttab, Jean, siis. . ."

Jean tegi rahutuwa käeliigutuse.

"Sant, keda ma grahwi juurde jaatsin, ei olnud ju muu-

dugi jalapolitseinik. See oli üks marol. Niisugust narus ja tahtlemise väärt santi põle ma veel näinutgi."

"Smekspanemise väärt," pomises Fred. "Kui ma täna uksehoidjat täskisin julle ütelda, et ja mõneks filmapilkutsjeija tuleksid. . ."

Jean naeris pilkawalt.

"Ja, ja, see tola ütles mulle jeda. Ta arwab, et Marie talle jündimise päewaks mõnda kingitust teeb. Maljakas oli waadata, kuidas tal lollakas naer üle näu jooksis, kui ta mulle sellest rääkis. Ta jaab aga juured filmad tegema, kui homme ehk ülehonne kuulda jaab, et ta kallikene kadunud on. Aga miks ja selle juttu peale tulid?"

"Ma tahtsin ütelda, et kui ma uksehoidjaga rääkisin, niisamati ühte maroli nägin. See oli aga noor mees. Ta waatas uuriwalt mulle järele. Mulle tuli ta meelde, kui ja oma sandist rääkima hakkasid."

"Lihtne juhtumine," rahustas Jean; "ta oli wist küll wanamehe poeg, kes, nagu ma kuulsin, ühte wana pilti ära müüja tahab."

"Hm. . . hm. . ." ümises Fred mõttetes.

"Kui Falkao," rääkis Jean edasi, "tõesti täna brilljantidega tahab plehku panna, siis ei tohi meie müwitada. Meie waew ja plaanid lähewad muidu kõik nurja."

"Seda ei tohi jündida," ütles Fred tõsijelt.

"Ja aga mis peame meie nüüd peale hakkama?"

"Meie peame kõige enne katsuma wõtme kätte saada. Falkao oli eile õhtu jinn grahwi juures ja tuli alles kell üks kodu. Donna Mariette ootas teda. Kui ta tagasi tuli, hakkas sõna wahetus peale, millest ma julle juba rääkisin. Sõnawahetuse peapõhjuseks oli Falkaost ära peidetud wõtti. Wiimaks läks Falkao ama tupp. Marie hakkas teda luurama. Sa tead ju, kui toredasti meie seal kõik jissejeadnud oleme: meie wõime iga ta jammu üle walwata."

"Ma ei saa aga aru," ütles Jean weel mitte rahuldawa häälega, "miks teie sellepeale nii kindlad olete, et wõtti peidetud on? Ta wõib teda ju enesega kaasas kanda."

Fred naeratas.

Sa tunned teda väga wähe. Ta on väga umbusklik donna Marietta wasta, et wõtit kaasas kanda. Ei, ei, ta peitis teda oma tupp. kuhugile ära. Meie ofsiime tema ära olekul küll kõik kohad läbi, aga ilmaasjata. Aga kannatust, meie peame teda leidma."

"Noh, aga kul teie wõtme leidnud olete, mis siis?"

"Siis," wastas Fred, "tarwitan ma esimest sündjat filmapilku selleks, et raha kappi lahti teen; siis wõtame briljandid ja paneme plehku. Nagu ma arwan, ei saa Falkao brilljantide kadumist politseile mitte teada andma," lijas ta kelmi naeratusega juure.

"Noh, see on ju iheenestgi mõista," wastas Jean.

"Ja. . . aga mina?"

"Sina, muidugi mõista, tuled meiega kaajas, ja kui meie juba hädaohust eemal oleme, jäutame saagi ära."

"Pooleks?"

Fred rapputas eitades peaga.

"See ei lähe," wastas ta natuke arglikult. "Kolmeks jäutame. Doatitruuf Marie pärib ka oma jäu."

"See ei olnud meist maha tehtud, teie saate Mariega kofku poole," ütles Jean kärjitatult.

"Kudas nii! Sellega ei ole meie nõus. Meid on ju kolm," waidles Fred wastu.

"Mina aga ütlen laks!" miiristas Jean. Oleks mina mitte näinud, kui minu grahw mõni päew tagasi Mariettale ja Falkaole brilljantijid näitas, ja kudas wiimane rahakambri wõtme jalaja oma tasku pistis. . ."

"Ja kui Marie põleks mitte selle lollaka ussehoidja pea segamini ajanud ja ööd ja päewad walwanud, ja kui mina. . . Aga olgu, meie teeme selle kõik heaks, armas Jean," rääkis Fred korraga wahela, aru jaades, et praegu aeg ei ole, oma kaaslastega waielda. "Ole esimese märgu audmise peale ärasõiduks walmis. Täna peame meie maksu mis maksab, wõtme leidma, wastasel korral aga," ta hääl muutis sõjastamiseks, "läheme meie Falkaole järele, kui ta oma jaagiga põgenema tahab hakkata, ja siis. . ."

"Eis. . . Waike sellest."

Rääkijad pigistasiwad teine teise kätt ja lahkusiwad.

Sherlock Holmes ei rääkinud mitte ühte sõna. Ta nägi, kudas Jean ruttu minema hakkas, Fred aga üle uulitsa jooksis ja ukse taha ära kadus.

Womar nägi küll kõik pealt, ei kuulnud aga sellest juttust sõnagi. Talle näitas, nagu peaks kõik kolm mingi asja üle aru.

"Aha!" pomises ta heamelega, nad tahawad selles majas kuritegu korda saata. Esimese korra peal elab pangapidaja, teise korra peal kaewanduste omanik, kolmandama korra peal portu-

gaalia grahw oma dega. Nagu näha, on üks teendriteist kurjategijatega ühendujesse astunud, ja täna kogujivad nad siis ennaft nõupidamijele kokku. Oho, aga mis jee tähendab siis?"

Sherlock Holmes läks üle uulitja. Maja kõrge pea sissekäigu kõrvas oli väike üks tenijate jäuks. Siin jäi Holmes seisma ja hakkas luku kallal tööle.

"Aha, ta tahab luku lahti munktida, mõtles jalapolitsei agent, jellega tahab ta küll politseid arvamijele peale jaata, et tal siin liht murdwargujga tegemist on ja jellega majas olewa kaaslaste pealt kahtlust ära wõtta. Noh, nüüd ei pease ta enam mu käest ära."

Taja, nagu kaks, hiilis Womar oma ohvri juurde. Sherlock Holmes jõudis just oma iseäralijele muukraunaga luku lahti kerata, kui korraga midagi raskest talle jalgale kukkus. Lõök oli nii raske, et ta tahtmata põlweli kukkus. Sell jammal silmapilgul haaras kegi ta kättest finni. Midagi kõõpjus taja, ja Sherlock Holmes tundis, et käreahelad, mida ta nii juure osawusjega teistele oskas kätte panna, ta käsi jidusiwad.

"Teie olete mu wang!"

"Teie wang? Mikspärast?"

"Seda jaame meie pärast teada!"

"Silmapill lajete teie mind lahti!"

"Kui teie wasta hakkate, kutsun ma kohe linnawahti. Jätke kõik oma wigurdamijed, teie olete ärcuntud."

"Siis teate, kes ma olen?"

"Kurjategija! Nohkem ei ole mull midagi tarwis teada!"

Uulitja otjas tuliwad inimejed nähtawale, mõnes kohas tehti aknad lahti. Sherlock Holmes nägi, et neid hakkatakse tähele panema.

"Urge tehke rumalust," ütles ta taja Womarile, ma olen ije jalapolitseiniil, ja mul. . ."

"Teie wõite muinasjuttusi kellegile teijele puhuda. Kas lähete wiimaks wabatahtlikult, wõi mitte?"

See oli juba Sherlock Holmesile liig. Nõwa inglis siunamijega aja? ta ennaft sirgetis, nii palju kui ta käe ahelad jeda lubasiwad.

"Weel üks kord kordan teile. . ."

"Hele wile jai kuuldawale."

"Jie olete jüüdi," ütles Womar hõbe wilet taskusje pistes. "Teie ei tahtnud wabatahtlikult minna, jellepärast olin ma sunnitud politseimikku kutsuma. Hei, jeia! Nuttu! Mul wotab wang siin!"

Rats politseinikku jooksiwad lähematest uulitsatest sinna ja wõtsiwad Holmesi oma wabele.

„Aha,“ hüidis üks nendest, „meie eilane lind! Ole tere- tud! Noh, nüüd aga lähme, sõbrakene!“

„Noh, Sinar,“ ütles Bomar, „teile teeb see muidugi kõige rohkem head meelt, terwelt ja ilma wigata jeda mehikest wangikotta jaata.“

„Hea,“ hüidis Holmes, kui ta nägi, et nende ümber juba õige rohkesti inimesi kogus, „wiige mind niisugusel juh- tumisel pea politsei asutusesse. Ma tahan komisjar Lora- niga rääkida.“

„Teie tahate? Võite oodata! Kõik tuleb omal ajal. Nüüd aga, marsh!“

Kui juba politseinikud wangiga oliwad ära läinud, tehti aken kolmandama korra peal lahti.

„Mis siin wõis olla?“ küsis iseenehes Fred, kära peale aknast wälja sirutades. „Wist küll mõni joobnud. — Aha, Marie, jina! Miks ja nii ärritatud oled?“

„Jus, arwata kahelümne aastane naesterahwas, wiskas ennast tema rinnale ja sõistas tale midagi kõrwa.“

„Oho!“

„Beike kækene wautas ta juu kinni ja taja teine teisega sõistades, läksiwad nad toast wälja. . . .“

Kell kahesja hommiku kõlistas signora Marietta de Fal- kao, — nõnda nimetas ennast naesterahwas, kes portugalia krahwiga ühes elas, oma toatüdrukut. Keegi ei ilmunud. Ta kõlistas teine kord — jällegi ei mingit wastust. Wihafelt tõusis uhke naesterahwas ülesse ja wiskas omale hommiku tuue ümber.

„Waatame, kas ta ilmub ometigi ükskord, wõi mitte,“ ütles krahwinna oma ette ja hakkas uuesti kõlistama.

Keegi ei tulnud. Krahwinna raputas arusaamatalt peaga, läks toatüdruku toa poole ja hakkas kõwasti wastu ust kloppima. Ei ühtegi wastust.

„Mis see peab tähendama?“ karjus Marietta ja liiskas ukse lahti.

Toas oli kõik jeganini. Nagu näha oli, ei olnud woodis- böjel keegi maganud. Kummuti jahklid ja kappid kõik lahti. Nagu näha, oli juit keegi juure kiirusega ärapõgenenud, ainult kõige tarwilikumaid asju kaaja wõttes

„Oh, Jumal!“

Marietta jooksis krahwi ukse juurde ja hakkas mõlema rüüstaga vastu ust taguma.

„Falkao, tõuje ülesse! Mull on tarwis julle midagi ütelda.“

„Mis seal jälle on?“

„Alles weel unine, tegi krahw ukse prauksille ja pistis pea wälja.“

„Marie on kadunud. Ta on wiist ärajooksnud.“

Nagu näha oli, uskus krahw kohe jeda teatust. Ta wautas kella nõöbi peale, mis Fredi tuppa läks. Fred aga ei ilmu- nud. Kui nad mõni minut pärast jeda ta tuppa astusiwad, nägiwad nad siin niisamuti, et woodi õhtast jaadil puutumata oli, ümber ringi oli aga lõil jegamini, niisama nagu toa- tüdruku toaski. Hirmsast etteaimdujest kihutatud, tormas Fal- kao tagasi oma tuppa.

„Mind on warastatud!“ karjus ta. „Keegi on õöjel minult wõtme ärawarastanud.“

„Mis wõtme?“ küüsis Marietta.

„Mis wõtme? Raha kasti wõtme, kus brilljandid peitus oliwad. Nad on meid rööwinud.“

Juust nagu pikse lõögist tabatud, kofkus ta leentooli. Marietta ehmatus ei olnud krahwi omast ka wähem. Dmetegi toibus ta pea, kus juures ta nägu wõidu rõemjalt hülgama hakkas.

„Waata nüüd,“ ütles ta pilkawa naeratusjega, „mulle ja ei ujaldanud wõttit! Mõnda juhtub ikka nendega, kes oma truid kaaslasi pettawad, et raskest töö wiljast ainult ükji oja jaada. Sa arwad, et ma sinu mõttetest aru ei jaanud? Arwad ja tõesti, et ma nii rumal olen, et lasen ennast sinust nina- pidi wedada. Sa tahksid täna wäärt asjadega Bukaresti sõita, et ma julle siis paari päewa pärast järele oleks tulnud. Bu- karesti ajemel oleks ja aga kas Pariisi ehk Londoni reisinud, kus ja waest Therje Maierit Wiini nais-kelnerit, kellele ja lugemata rikkust ja krahwi seijust anda lubasid, koguni äraannustanud oleks.“

Falkao fargas leentoolilt püsti. Ta näu peale oli hirmus waadata.

„Mis!“ kähistas ta. „See on sinu kätte töö! Sina waras- tasid miult täna õöje wõtme ära! Sina oled inglastega ühes jeda rööwimise plaani wäljamõtelnud! Siis ja tunned aga wäga wähe Plakaot.“

Wõtta oma palk!

Õnnetu naesterahwas ei jõudnud veel midagi wastatagi, kui Falkas laua pealt põueoda lahmas ja selle talle otsekohe südamesse pistis. Taja karjatades, lullus Thereje põrandale, Falkao aga korjas omale mõned riided, pesu, wäärt paberid ja kofu ja ust oma taga lullu keerates, astus ta majast wälja.

Kommissjar Lorau jooksis toas edasi, kui meeletu.

„Õdesti niijugust hullu tütti, pole veel ilmaški Brüssje-
lis juhtunud, Womar,“ karjus ta karsitult oma ees seiswa jalapolitsei agenti wastu. Teie ainult üksi olete jüüdi selle õnnetuma naisterahwa jurma juures. Teid oleks tarwis ülejse puua, wangi kotta pista, hobustega neljaks lõhki kiskuda, Si-beri jaata, maha lasta . . .“

„Alga, kallis ametiwend,“ rääkis talle wiimaks Sherlock Holmes naeratades wahela, „waejel Womaril pole ju niipalju elufid, kui teie temalt wõtta tahate. Õdesti, ta oli rohkem liiga kiire, aga siiski, kõiki jeda järelnõeteldes, mis ta meile jutustas, oli tal täiesti õigus arwata, et tal kurjategijaga tegemist on. Õnnetujeks unustasin ma veel oma jalapolitseiniku märgi kodu.“

„Ja pealegi,“ julges Womar aralt tähendada. „kui meie herra Holmest hakkajime läbiotjima, leitjime temal teiste riie-ete alt tume halli ülikonda, mis meile täiesti tõendas . . .“

„Et teil rööwliga tegemist on,“ lõpetas kuulus jalapolitseinik. „Si, armas Lorau, kui kurb jee praegune lugu ka on, aga siiski peame meie tunnistama, et Womar täiesti eeskujulikult oma oja on mänginud.“

„Wõib olla,“ jõiistas Lorau natuke lahkema healega. „Õmetegi on aga tapmine, korda jaadetud ja teie mõni tund wangilojas istunud.“

„Noh, jee wiimne juhtumine ei tee mulle mingit wiga,“ ütles Sherlock Holmes lustilikult. „Wõib olla, et jee koguni hea on, et iga jalapolitseinik iiflikult neid kofusid tundma õppiks. Mis aga tapmisesse puudub, siis ei wõi ma mitte selle peale kindel olla, et ma jeda taffistada oleks wõinud. Nii on jee, et teie mõlemad eksite oma arwamises, nagu oleks ma tapmise tagasihoidmijeks majasse tahtnud tungida. Mul oliwad koguni teised mõtted, millest ma kofe teile, komisjari herra, teadustada tahan, kui Womar wälja on läinud.“

Sellest küllalt selgest tähendusest aru jaades, läks Womar uksest wälja.

Krahw Jeronimus de Falkao, „hakkas jalapolitseinik

kohe seletama, „ongi krahw de Roncari brilljantide waras. Kõige wähemalt on nad tema käes.“

„Mis? Portugalia krahw?“

„Holmes jaatas peaga.“

„Just tema!“

„Tema? Aga . . . aga tapetud? See oli ju ta õde!“

„Õõib aga wäga wõimalik olla, et teie eksite, komisjari herra.“

„Mis peab see kõik niijugusel juhtumisel tähendama?“

„Loa üks kisti korraga lahti ja jisse tormasiwad krahw Francois ja ta onu.“

„Sumala pärast, komisjari herra,“ karjus Francois, „see on hirmus! Praegu jain ma kuulda, et täna hommiku on minu pruut, krahwinna Marietta de Falkao, omast toast tapetult leitud.“

„Teie pruut?“ küsis imestanud Lorán.

„Krahw Roncar niutas jaatades peaga.“

„Krahw tahtis lähemal ajal temaga kihlusi pidada,“ ütles Sherlock Holmes. „Saatus wabastas teid, krahw, rasketest läbikatsumistest, jellelt kõlwatumalt tema elu wõttes, kellele teie oma käe ja südame tahtsite anda.“

„Kõlwatumalt?“ küsisiwad ühe korraga mõlemad krahwid.

„Käja rinna peale risti pannes, toetas ennast Sherlock Holmes seljaga wastu komisjari kirjutuse lauda.“

„Ma tunnen juba ammu krahw de Falkaot,“ hakkas ta jutustama, „mõni aasta tagasi ajasin ma teda peaaegu ühest ilmaotjast teise taga. Ta on üks jellest paarist, krahw,“ pööras ta ennast wanema Roncari poole, „Keda mul Monte Karlos korda läks wangi wõtta. Siis jaatis Falkoa oma kaaslasega, ühe austrialasega, nimega Maier, peaaegu nijamma juguje rõõwimise Londonis toime, kus juures nad kaks inimest ära tapiswad. Monte Karlos wõtjin ma nad wimaks mõlemad kinni ja rõõwitud wäärtasjad jaiwad nende omanikud jälle kätte. Portugaalane ja ta kaaslane jaiwad inglis maale wälja antud, kus neid poomise jurma mõisteti. Aga, nagu ma eila juba teile jutustasin, läks neil korda, mõni päew enne kohtu otsuse täide saatmist, ära põgeneda. Nüüd aga mängis Falkao oma oja Brüsselis edasi, ja nagu näha, hästi õitswalt. Rahjaks, jai tema ohwriks teie wenna poeg. Ta oskas omale kohalise naiskaaslase wälja walitsjeda, keda ta omaks õeks ülesie andis; see aga wõttis kõik oma naisterahwaliku meelituje ja meeldimise wõimu kofku, millega ta wiimaks nii palju wõitis,

et krahw talle ja ta wennale oma hooleks ustud wäärtasju näitas.

Tõsi! hüidis Francois ära kahwatades. „Mu Jumal, nüüd alles tuleb mulle meele, et ma juba paar nädalat kuskilt oma teistraha kambri wõttit ei leia. Waat nüüd on mull kõik selge!”

„Zuttustage edasi, herra Holmes,” palus krahw Paul jalapolitseinikku.

„Nagu näha, ei jaanud raha kambri mitte alati truuwilt walwatud. Falkao ootas õiget filmapilku ja rööwis teie wõtme abil brilljandid ära. Et ta mittekohe ära ei sõitnud, arwan ma põhjusiks, et ta wist tahtis oma abilisejt ja kaaslajest lahti jaada, ehk jälle tahtis ta weel üks kord teie waranduse kambriise teile wõeraks tulla.

Täna aga, nagu ma arwan, läks ta oma sõbrannaga tülisje, kus juures ta teda wiimaks teije ilma jaatis.”

Krahw Francois de Roncar haaras mõlema käega oma peast finni.

„Mu Jumal, ja niisugust inimest nimetasin ma omaks sõbraks, käis minu juures, istus minu laua taga. . .”

Sherlock Holmes astus õnnetuma, kurwastujest maha löödud nooremehe juure.

„Siin ei ole teil sugugi süüd. Djawad kurjategijad oskavad ennast ühe ehk teije näo all jeltskonda jisejemiia ja ette märgitud ohwert oma wõrkudesje mäsšida.”

„Aga siis on tarwis, nii ruttu kui wõimalik, läbiotsimist korda jaata,” ütles Loran.

Ta jirutas juba käe kella järele wälja, Sherlock Holmes hoidis aga teda tagasi.

„Seda ei ole sugugi tarwis, armas Loran,” ütles ta naeratares. „Nagu teie mulle juba ütlesite, ei ole Falkao enam jeal. Kas teie tõesti arwate, et ta brilljandid maha jättis?”

See nurjatu wõttis nad muidugi kaaja,” ütles Paul de Roncar. „Kedagi on tarwis wiibimata teda tagaajama jaata.”

„Weel üks minut mu herrad!”

Sherlock Holmes ajas käed laiali, et mitte keegi toast wälja ei jaaks.

„Falkao on muidugi põgenenud juba. Kas aga tema juures brilljandid on, jelles kahtlen ma wäga. Sest need on

ofawa warga käest weel ofawamatest wõrukaelatest ära rööwitud."

"Kust teie jeda teate?"

"Kui ma täna wiimaks oma nõudmise peale teie juurde toodud sain," hakkas Holmes seletama; "siis, nagu teie weel mäletate, nõudsin ma, et politseid Falkao korterisje saadetaks tuua, tema õe ja mõlema inglase, tema teenijate, wangi wõtmiseks. Selle läbi tuligi tapmine ilmiile."

"See on tõsi," kinnitas Moran.

"Falkao on kadunud," rääkis Holmes edasi, "niijama ka inglased, aga. . . Enne aga weel üks küsimine, krahw," pööras ta ennaft Francois poole, "oli teie teender Jean kodu, kui teie seiija tulite?"

"Ja muidugi," wastas Roncar, "tema ise oli jurmani kahwatanud, kui ta mulle donna Mariette tapmisest teatas.

"Seda ma arwasingi," naeratas Holmes ja plaksutas sõrmedega. Monsieur Jean on pettetud pettis. Sest on teile küll, mu herrad, kui ma teile ütlen, et teie Jean, krahw, inglastega ühenduses seisis, need wiimased aga, kas enne wõi pärast tapmist, jeda ma weel ei tea, rööwisiwad portugaalajelt brilljandid ära ja panid plehku, Monsieur Jeani aga, oma jeltimeest, unustasiwad nad muidugi kaaja wõtmata. Niüüd ärge nõudke enam mu käest seletusi. Ma ise hakkän oma wana sõpra Falkaod tagaajama, mister Jeani palun wangi wõtta, mu abiline aga, Harry Taxon, hakkab inglaste jälgi otsima. Harryga jaame meie kõik aeg üksteisega ühenduses olema."

Womarile, kes weel ära ei olnud läinud, anti käsku de Roncari lossi minna, et Jeani seiija meelitada, talle üteldes, et krahw teda kutjuda lajeb. Niikaua kui Womar ära oli, tutmustas Holmes komisjari ja mõlemaid krahwisi oma plaaniga, mis ta arwab ette wõtta.

Peagi jõudis Womar krahw Roncari teendriga sinna. Sõimejeks teatas talle politseikomissjar, et ta wang on. Zmes-tanud ja ära ehmatanud Jean tunnistas kõik ülesse, ja tema runnistused tõendasiwad kõik jeda, mis Holmes enne jeda juba juttustanud oli. Peale jelle teadustas ta ka weel, et nad warastatud brilljantidega olid tahtnud wiibimata Sakjamaale jõita, wõimalikult Kölni linna, milleks juba mittu päewa walnis rakentatud jaan oli ootanud.

„Herra!“ hõiskas Harry Taxon, kui Sherlock Holmes tale mööda läinud õõ juhtumist ja tema peale pandud ülesandest, nimelt inglaste tagaajamisest juttustas. Herra! See tähendab teie lähete mõrtsukat ja esimest warast, mina aga Fredi ja Mariet tagaajama. Aga misjagusel korral jaab siis minul õnne olema brilljantiji seiija nende omanikule tagasi tuua.“

„Sige, sõbrake,“ naeris Holmes ja plaksutas sõrmedega, „paneme ruttu aga nüüd omad reisi kottid korda ja siis teele. Ill ootab mind juba woorimees, et wafjali sõita. Sina aga mine kohe. . .“

„Krahw Francois de Roncari juure,“ lõppetas Harry.

4. peatükk.

Waenlaste maal.

Lorani juurest wäljaastudes, istus Sherlock Holmes hobu raudtee wagunisse, millega ta waksjali sõitis, jelle peale kindel olles, et kurjategija Falko ei wiiwitanud Brüsselist ärapõgenemisega. „Kus poole wõis ta aga põgeneda? küsimine, mille peale kuulus jalapolitseinik kõige enne wastust pidi otjima. Et inimene, keda juba Londonis jurma nuhtlus ootab, sinna jõidaks, see näitas talle wõimata olema. Nõnda wõis ta siis kas Prantsuse maale, iseäranis Pariisi, ehk üle homiku poolse piiri, ehk jälle Hollandi maale põgeneda.

Waksjali jõudes, läks Sherlock Holmes kohe pileti müüa juurde.

„Monsieur,“ pööras ta ennaft ametniku poole, „ma olen inglise jalapolitseinik ja ajan just ühte kurjategijat taga. Olge lahked, ütelge mulle, oli täna palju rahwast sõitmas?“

„Ei wõi ütelda, et just palju oleks olnud,“ wastas küsitaw, lähemale astudes. „Üle pea on meil alati kaunis rohkesti tegemist.“

„Wast juhtusite siis ehk täna siin ühte pikka, sirge kehaseisuga, mustade wuntsidega, pealt näha lõuna maal juündinud isandat nägema?“

„Ei, ei mäleta mitte niisugust isikut näinud olema,“ wastas ametnik järele mõeldes. „Aga see ei tähenda veel midagi. Meil ei ole mitte moodiks, iga ühte, kes piletit wõttab, terawasti filmata. Wõib wäga wõimalik olla, — ja, nüüd tuleb mulle meelde, et üks inimene, kes kõige rohkem teie kirjeldusega ühte läheb, pileti Saksamaale Kölni peale wõttis.“

Kaske südamega pööras ennaft Sherlock Holmes kasja juurest ära ja ei pannud jugugi tähele, et üks inimene lahke naeratusega ta poole astus. See oli seejama pakki kandja,

kes, kui Holmes Taxoniga seija sõitis, nende weikeste kraami onu Tononi kõrtsikehesse wiis.

"Aha, wana tuttav," pööras ennaft jalapolitseinik lahkest ta poole. "Kas seijate juba kaua oma koha peal?"

"Hommikust jaadik," wastas paffi kandja. "Meie jugune mees peab rohkesti tööd tegema, — mull on naene ja kahetsja last toita."

"Homikuste sõitude aeg on teil aga wiist wähe tegemist," tähendas jalapolitseinik ja wautas wanamehele ühe kahetümne frangilise raha peasse.

"Kahjuks, ja," tõendas paffikandja. "Aga waadake, ma kuulsin praegu, kui teie jelle herra järele küjite, kelle paffid ma täna wagunisje tasjisin. Ma tean isegi, kes ta on, sest üks lord jaadeti mind asja pärast tema õe juurde. Kas teie ei küsinud mitte krahw de Falkao järele?"

"Just teda ma otfin!" hüidis jalapolitseinik imestanult. "Sõitis ta ära?"

"Ja, ta tuli pool jookstes kell kahetsja seija, ja juure waewaga läks tal weel lorda wagunisje jõuda. Minule andis ta aga ülesandeks, ta kraami Rõlni jaata, mis ma, et ma jellejama rongiga ei jõudnud, järgmisega sinna jaatsin."

"Suur tänu teile teie teatuje eest," ütles Sherlock Holmes. "Teie olete mulle ühe ülitähtsa teatuje annud."

Ta andis weel wanamehele ühe kümne frangilise raha ja peasis jelle tormilikust tänu awaldustest ainult siis, kui woorimehe peale istus, et jellega tagasi wõeraste majasje sõita. Siis andis ta oma abilijele eeskirjad, mis jee pidi ettewõtma.

Tund aega pärast jeda oli tu juba jälle wakkalis, et kella üheteistkümneje rongiga oma lord Rõlni sõita. — — —

Kudas meie juba teame, korjas Falkao pärast oma kaaslaje ära tapmist kõige tarwilikumad asjad ruttu walmisjeiswa reisu kohwisje, wõttis jula raha oma kirjutuje laua laekast, ja ust oma taga lukku keerates, tõttas ta uulitsjale. Siin pal-
kas ta omale esimest wasta tulewat woorimeest ja jõudis just õigeks ajaks wakkali. — — —

Ta kahjatses peaaegu juba oma tegu, mitte aga jellepärast, et ta sees ehk jüdametunnistus teda waewama hakkas, ei ta oli rõõmus pealegi, et Dereje Maierist üks lord lahti jai, kes ta jeltjilise Anton Maieri, keliega nad jeltjis Londonis poomise jurma jaiwad mõistetud, õde oli.

Tereje fai talle juba koormaks ja takkistujeks, sest see teadis liiga palju. Et ta oma tegu kahjatsema hakkas, selleks olivad koguni iseäralised põhjused. Talle tuli nüüd korraga mõtte päha, et ehk ei võtnutki ärapõgenenud teenijad brilljantisi omaga kaasa. Võib olla, et neil olivad põgenemiseks koguni teised põhjused. Politsei tagaajamine. . . ehk mis see küll tema asi on! Ühe sõnaga, kui Fred ja Marie mitte brilljandid ära warastanud ei olnud, siis jäid nad ilufasti kodu tema rahakappi, mille võtme ta ise kudagi moodi võis olnud kuskile teise kohta panna, niisugusel juhtumisel saatis ta täiesti lollu rumaluse toime.

Need mõtted ajasivad teda Lüttichis wagunist välja astuma, et järgmise rongiga Brüsselisje tagasi sõita ja veel ükskord eluforterit põhjalikult läbi otsida. Mõtte, et ta sellejuures tappetud naesterahwa furnukehast peab mööda astuma, ei ajanud tale sugugi hirmu peale.

Nüüd ta ei mõtelnud enam kiire põgenemise peale. Ta pakkis kõik tublisti kofku, käsib ukse hoidjat woorimeest kutsuda ja sõidab rohke kraamiga ära, enne aga annab ta maja ülewaatajale teada, et ta tähtsa asjade pärast, kus ta isiklik juures olemine tingimata tarwis on, oma kodu maale peab sõitma, kui aga pärast seda furnukeha leitakse, annab selle üle Fredi ja Marie kadumine küll kindla seletuse.

Ta läks juba kassa juure, et pilletit Brüsselisje sõiduks osta, kui omale korraga käega otja peale löi. Mis aga siis kui Fred ja Marie koguni põle mõtelnudki põgeneda? Mis siis, kui nad ehk wast aga ainult õhjel kuskil pidu peal olivad ja nüüd juba kodu on? Mis siis? Siis on ta plaanid kõik luhtas, furnukeha leitud, politseile teadustatud, teda otsitakse juba.

Ei, tagasi sõita on võimata. Mis rumala tembu ta jälle tegi, et Lüttichis maha astus. Aga, võib olla, ehk on veel aega küll: kell pool üks läheb kiirrong Kölni. Runi selle ajani waba aega tahtis ta oma kasuks pruukida. Ta üüris ühes kõrwalises wõerastemajas omale tuakese, wõttis habemeajamise juures tarwis olewad riistad, ajas mokka habeme ära, muutis wärwidega natuke nägu ja wahetas ülikonda. Nüüd lootis ta, et teda nii ruttu ära ei tunta, isegi siis ka mitte, kui ta isiku märgid Brüsselist seija peals teadustatud saama. Üsna moondatud sammus ta nüüd jälle waksjali poole.

Siia jõudes, saatis ta kõige enne Kölni tutwa Maieri nime peale portugalaali keelse telegrammi, nõudes, et see talle

moondatu lt Natcheni linna vastu sõidaks. Falkao kartis, et furnukeha nüüd juba leitud on ja teda taga aetakse, ja selle pärast kutsus ta Maierit, et kahekesi olles kahtlust oma pealt eemal hoida. Ta ei lohtunud jugugi selle mõtte juures, et ta selle wennaga kokku saab, keda alles mõne tunni eest murjatumal viisil ära tappis. Tall ei pruukinud ju ka Antonile tema õe surmast esiteks jugugi teadustagi.

Wiimaks ometi tuli rong. Falkao astus, reisikohwer käes waganisje. Kõige juurema rahuga käis ta selle läbi, et lahkemat istet otsida. Ühes esimese klassi ojas istus pingi nurkas tuffudes üks ainulene reisija. Kurjategija tahtis juba jisse astuda, kui korraga tagasi pörkas, kui ussist nõelatud. Ta filmad läksiwad hirmu pärast juureks, käded tõmbasiwad kramplikult rusikasje, kus juures ta läji tahtmata tasku pugest, kus rewolwer seisis. Siis waatas ta kahtlajelt ringi. Keegi ei näinud ta erutust. Selle järele keeras ta ennast ümber ja läks teise klassi mitte suitsetajate waganisje, kus ta ühte tühjasje ojasje istus.

„Õõe poolest, see oli ta ise, see äraneetud inglise muusfija! Ma ei wõinud ju mitte ekkida, „mõtles iseeneses Falkao. „Waat jeda wõin ma alles õnnets nimetada! Kui ta mitte maganud põleks, siis oleks ta küll kára tõstnud. Ah, nüüd on küll kõige mõnujam aeg temaga oma rehnungi lõppetada! Kas ei peaks ma sinna pugema ja rewolwri ajemele põueoda pruukima, ehk jeda pudelikest. . . Ei . . . see on liiga kardetaw ettemõtte!

Sisjeastuja konduktor nõudis ta käest piletit.“

„Kui see wõimalik on, jääksin ma heameelega üksi seija, et natuke magada,“ ütles Falkao ja täiendas oma palwet kahefra ngilije rahaga.

Konduktor nihtas rahuloldawalt peaga.

„Ma saan juba selle eest muretsema,“ ütles ta ja läks ära. Falkao tõmbas kardinad e te ja istus nõnda, et kui keegi jisse astuks, see teda mitte kohe tähele ei paneks.

„Smelik, keda tuletas mulle ometegi see Sherlock Holmes meelde?“ mõtles ta, otsekõhe oma ette kaugusesje waadates.

„Just nagu oleks ma temas jarnast mitte annu Brüsselis näinud . . . Keda aga? Hm . . . See oli wist küll ennem. . . Ei! . . . Ah, tuli meelde! Gile õhtu, ja õigus, pagan wõtku, — wikont de Golincour ja Holmes on üks ja seesamane isik! Wõib see tõesti wõimalik olla? Krahw de Noncar märkas billjantide kadumist, kutsus Sherlock Holmeist ja tutwustas

mind temaga eila wikont de Galincouri nime all. Tundis ta aga mind ära? Ei, muidu oleks ta nüüd juba kinni lastnud wõtta. Wõib olla, et ta nüüd mind taga ajabgi? Wäga wõimalik! Ma olen ta ära neetud haiju tundmist juba küll maitsta saanud!”

„Inglise maalt Ziri maale, edasi Saksjamaalt läbi idamaale, siis Greeka maalt kuni Monte Karloni oli ta igas kohas meie kannul ja wiimaks . . . Oh, ma ei wõi. Rõõmawerelisel jelle peale mõteldagi! . . . Kui jeda jaadanat põleks olnud, oleks ma nüüd juba hammu rikkas mees, siis poleks mull tarwis olnud pea aegu filmusest ära putkata ja nüüd kõik need aastad häda ja wiletjuse sees mööda jaata.”

„Oh, ta on mulle rohkesti paha teinud, ja nüüd on juba aeg, kus meie üksteise wahel arwe lõpetama peakjime. Anton jaaks ennast wäga rõemustama, kui ma talle jelle teaduse wiikjin. Kui ta aga teda piiri peal ära tunneb? Mis teha!?”

Pead kätte peale toetades, wajus kurjategija mõttesse. Wahete wahel tõmbasjwad ta näo jooned wihapäraast kokku — ta mõtles ja kaalus järele, kuidas kõige parem oma kättemaksmist korda jaata. Kõlnis elas Anton Maier. Ta oli jeal kõigiga tutaw ja käis kurjategijatega läbi. Wõib olla, ehk läheb tema abiga korda jalapoltijeinikule jeal lõksu üles panna. Wõib olla, ehk jaab jeal wõimalik olema wereimejale kätte maksta.”

Rong jäi seisma.

„Herbestaal!”

Zalkao kargas ehmatades püüsti: jisje astus Saksjamaa tolli ametnik ja küsis, kas midagi reisi peal kaajas ei ole, mis tolli makju alla kukub.

„Minult jee reisi kohwer,” wastas reisia ja ametnik läks kumardades edasi.

Portugaallane läks kohe peale jeda oma kohwriga pejemise tuppa ja pani ukse lukku. Reisi jate kraami läbi waatamise pärast pidi siin rong minutit kakskümmend seisma, jelle pärast arwas ta paremaks, jee aeg peitus olla.

Wiimaks hakkas rong jälle liikuma. Jõudsjwadki Maheni.

Rong seisab kolm minutit!” hüüdsjwad konduktorid platwormi mööda edasi minnes.

Palitu kraed ülesse tõstes ja mütti filmade peale waju tades, astus Zalkao ruttuste afna juurde. Aha, waat, jeal seisabki Anton Maier.

"Ja on aga ülikunstlikult moondanud ennaft!" pomises rahuloldawalt Falkao.

Ta wõttis ninarätiku ja lehwitas jellega. Maier sammus ruttuste ta poole ja astus wagonisje.

"Mis on juhtunud, Jeronimus? kus on Thereje? oliwad siisseastuja esimesed küsimised.

"Lähme enne edasi," jõistatas Falkao talle portugalia teekes "Lähme kolmandamasse klassi." Ja ta tõmbas teda oma järele. Dühja kolmandama klassi kambrikest leides istusiwad nad seal pingi peale.

"Kus on Thereje? kordas Anton oma küsimist.

"Kus siis mujal, kui Brüsselis, ta tunneb enesel seal dige hea, waletas Falkao, ikka portugalia keeles edasi rääkides. "Nädala pärast jõidab ta mulle järele. Mull on juur töö Sakfamaal ees, enne tahan aga Kölnis karnewali ajal natuke lõbusaste elada."

"Miks kutsujid ja aga mind siis omale jia wastu? Küüis Maier pahase meelega, "meie oleks ju Kölnis küll jõudnud üks-teist näha."

"Falkao tegi hoiatawa liigutuse.

"Anton, oli ettemaatlik ja räägi portugalia keeles," ütles ta ärritatult, "jee ei ole jugugi huwitaw, kui igalüks aru saab, millest meie siin rägime. Minu järele walwatakse. Brüsselis leidfin ma punnili täis rahakotti, ja selle rahakotti pärast. . . Saad ja aru? . . ."

"Rahakoti? Sa mõtled wiist jellega küll brilljantisi, mida ja warastasid? Thereje kirjutas mulle neist. Tubli jaak, eks ole? Lootuse järele ei saa õega jägamise juures mitte ihnus olema?"

Falkao ei teadnud, mis wastata. Korraga tuli talle hea mõtte pähe.

"Kõik se asi brilljantide sees seisabki. Pärast ma jutustan sulle kõik täielikult. Tead ja, kes meil tagumises wagonis istub?"

"Kust ma jeda wõin teada," pomises Maier. "Ole hea mees, wiska oma jaladuslik olek kõrwale."

"Rihuta ennaft mulle ligemale, Anton! Seal istub Sherlock Holmes!"

Anton kiljatas waljusti. Falkao waatas ehmatades ringi. Naste waewaga läks tal korda Antonit kaskida oma koha peale tagasi astuda.

Terwe tund jõistasiwad nad teine teisega mitte arusaadawa

keelepeal ja kui rong viimaks Rõlmi pidama jäi, oli juba plaan täiesti küps, mis Sherlof Holmesil, kui tal wähegi see teada oleks olnud, hirmu wärina peale oleks ajanud. — — —

Pikkamisi sammus Sherlof Holmes wäljali ukse poole. Juba kaugele kostiwad tale lustilik lüja ja rõemu hüüded wastu, Wäljalist wälja turu poole astudes näitas, kui oleks ta teise ilma jattunud. Tore kirik oli küll niisama kui ennegi oma koha peal, niisama ka paremal ja pahemal pool jalapolitseinikule täiesti tuntud uulitsad, inimesed oliwad aga ennast muutnud. Kirju, kawatjew rahwahulk laenetas ümber ringi: neegred, beduinid ja nende kõrwas jälle Schwarzwaldi talupojad, karjatjed, mustad, punased, rohelisted, kollased dominad, bajazad, mungad, kirjud ärachitatud tõllad ja jõidu riistad mitmesuguste maskeeritud iikutega, kõik see kees ja kihas juure turu ruumi peal, Inglise õerus silmi.

„Wõi nädal,“ mõtles ta. „Edesti, Falkao walis kõige parema aja oma põgenemiseks. Dtsi teda siin niilid, kui ta iga minut oma wälimust muuta wõib. Täiesti pigi asi!“

Ta sammus üle turu ühe parema wõerastemaja poole, mis wäljali lähedal oli. Ta ümber kogus igasugusi nägusi, teda narrides, wahete wahel jai ta kerge piitsa hoobi, mõned hakkawad temaga peenikeste naisterahwa häälega juttu ajama ja tegid ta wäljanagemise üle torkawaid tähenduüsi.

„Aha, inglismann! Ka sinagi tahad wist siin oma aega mööda saata,“ piiksus üks hääl ta kõrwas. „Oled ja omale juba kaafakest leidnud? Kui mitte, olen mina walmis sinu oma olema, he, he, he!“

Plus maskes naisteeniija, baierlane, jooksis ta juure ja hakkas tal käe alt finni.

„Lähme,“ ütles maske oma harilikku häälega, „lähme, armjann! Teeme oma elu lustilikuks! Täna on wõdi nädal, ja Rõlmiis kõik lubatud.“

Sherlof Holmes jäi üks minut aega mõtlema. Juba mitu korda oli juhtunud, et niisugusest jeltsiist naisterahwas, nagu see maske oli, tal ta töös abiks oli olnud.

„Olgu peale,“ wastas ta, Rheini keelemurret katsudes järele teha. „Ma olen walmis, sinuga jeltsis mõned tunnid mööda jaatma, tuwikene. Meie wõime õlle poodi minna ja seal paar klaasi baieri õlut ära jua. Aga wõib olla, ehk on jul midagi paremat mõttes?“

"Ülle poodi?" naeris maske. "Täna, karnewali päeval ja õlut! Ei, ei, mister, inesta nii palju, kui tahad, täna joodakfe ainult wiina, kui aga wõib, siis isegi shampajerid. Küll ja näed, kudas Rheini naisterahwas ostab lustilik olla!"

"Aga ja oled ju baierlane," wastas jalapolitseinik naljaga nalja peale.

"Minult wäljaspoolt," kostis wastus. "Muidu olen aga päris Rõlni elanik."

Sherlock Holmes ei pannud ta wiimaseid sõnafi tähele. Ta jäi seisatama ja ennast sirgu ajades, waatas ta üle turu. Ta kõrwas oli üks kogu nähtawale tulnud, kes hambaid irwitades ta otja oli waatanud ja siis maskede jekka ära kadus.

"Noh, oota ometegi, ja wõrukael!" hüidis wäike maske, edasi ruttawale jalapolitseinikule järele rutates. "Tahad ja mu eest õige ära putkata, wõi?"

Zuba seisiski maske jälle Holmese kõrwas selle mõttega, et korra püütud jaaki mitte enam lahti lasta.

"Mül ei ole aega," katjus see ennast maskest wabastada.

"Ei ole aega? Täna, karnewali päeval? Oh, kui inetu see on!"

Sherlock Holmes kiskus ennast maske käest lahti ja hakkas läbi rahwa hulga selle kogu järele tungima, kes talle hambaid oli hirwitanud ja keda ta nüüd jälle hulga seas märkas.

"Zumala eest! See on ju Anton Maier," pomises ta. "Waat, kus see kelm ennast peitus hoiab. Aha, nüüd saan ma aru, mikspärast Falkao just Rõlni põgenes."

Baierlane ei jõudnud Holmesele järele. Ta hakkas kõiki inglasi, iseäranis aga seda, tema juurest ära minewat, kõige tugewama Rõlni sõimu sõnadega juunama.

Anton Maier just nagu ei olets oma järele luurawat jalapolitseinikku tähelegi pannud, otjis lustilikku wiisi wilistades, käed püüfi taskus, laisalt omale rahwa murru wahelt teed. Mõnikord, kui teda mõni maske narris ehk tõukas, pööras ta selle poole tagasi, et niisanuti jellele wastata. Omaks juureks rõenuks nägi ta igal niisugusel juhtumisel, et jalapolitseinik ikka ta kannul weel on: Mõnda wiisi jõudsiwad nad uulitsani, kus kõige sandemad õllepoed oliwad. Nagu näha, oli Anton Maier siin wäga tuntud, sest igalt poolt räägiti temaga.

"Hei, Anton!" hüidis üks hääl teise korra pealt. "Sina oled wiist küll ainukene elanik Rõlnis, kes nii waguvalt ennast täna ülesse peab!"

"Sa tahad wist täna küll eeskujulik olla," pööras üks narus, koleda härja maskega isik ta poole. "Dota aga, ma tahan sull ju wagaduse sees wälja ajada. Täna on kõik hullest täis. Saad ja aru, püha Antonius?"

Wali naer oli rääkijale palgaks. Wiimane tahtis jellega weel ümberolijatele head meelt teha, et omia peast härja maske wõttis ja jelle Antoni pähe pani.

"Waat, nüüd näed ja palju toredam wälja," ütles ta jelle juures.

Ta hakkas Antoni kae alt kinui. Nende ümber kogus hull maskesid, kes nüüd kõik, lustilikult trallitades, kõrtsi astusiwad.

Sherlock Holmes jäi sihnapiilguks seisatama.

"Siit ta küll nii ruttu jälle wälja ei tule," mõtles ta.

"Ma aga lähen ja panen ennaft õige ka ajakohalijelt riidesse."

Nende sõnadega keeras ta ümber ja astus esimesesse poodi sisse, kus igatsjugu karnewali riideid müüdi ja wälja üüriti. Peremehel oli rohkesti tööd. Suure waewaga läks wiimaks Sherlock Holmesil korda, müüja juurde pugeda, kes praegu just ühele arablase mantelt jelga pasjis.

"Nlus, teie kõrgus," ütles müüja naljatades uuele pealiskule. "Lubage kümme marka üüri raha ja kolmkümmend marka kautsioni."

See maksis ilma sõna rääkimata küll joolase hinna. Korraga tuli ta juust aga sõimu hüie kuuldawale, mida müüja oma kohta armas käima.

"Ddawanalt ei wõi ma küll jeda anda," ütles ta õlasid kehitates. "See on üks neisi parematest riidest. Selle eest oleks ma ainult ühe õhtu peali kümme marka jäänud, teile ma annan teda aga terve päewa peale. Kautsioni jaate homme, kui mantli tagasi toote, tagasi. — Mislega wõin teid teenida?"

Sherlock Holmes oli see aeg enesele juba lihtsa domino ülifonna wälja walitsenud.

"Tänase ja homse päewa peale," ütles ta lühidelt, raha kotti taskust wälja wõttes.

"Wiis marka ja wiisteist marka kautsioni."

Salapolitseinik wõttis omale domino ülifonna. Wahe ajal puges arablane ostjate wahelt ukse poole. Just nagu kogemata liikkas ta domino ülifonnas olewa jalapolitseiniku selja wastu.

"Palun wabandada!" ütles ta ja astus wälja.

Holmes ei pannud ejiteks jeda juhtumist juuremat tä-

helegi. Kui ta aga pärast omas tomina ülikonnas uulitsja peal täiesti maskede hulka läks pani ta warsti tähele, et seejama noormees, kes enne arablase mantlit kaubelnud ja pärast tagasi toonud oli, nüüd pikkamisi alati temo järele hiilus! Korraga tuli tal juur lust teada jaada mis põhjusel tähendatud noormees teda wäriseb. Ta hakkas ettewaatlikult ise tema järele käima, kuni see kõrwalises uulitsjas ühe madala majakese eeskotta äratadus. Holmes läks ta sinna järele. Kui ta aga waevalt eeskotta oli astunud, largasiwad mitu meest walgustirujel temale kallale ja jidusiwad tal käew ja jalad kinni. Pärast seda wiisiwad nad ta maja all olewase keldrisse. Laterna tule walgusel tundis Holmes enese kinniwõtjate hulgas Falkaot ja Anton Meierit ära. Wiimane oli weel praegu härja peaga maskes.

„Head ööd üliid herra Holmes!“ ütles Falkao pilkades. Mis ja arwad Anton, kuda moodi meie selle kuulsa mehe teisi ilma awitame?“

„Nii häkitijelt jeda koke ei mõista ju wälja arwata,“ pilkas Meier edasi. „Niisugune kuulus mees peab ju ta omakohasti auu jaama. Ma mõtlen jellepärast jätame teda tänajeks böks siia keldrisse puhkama. Senni on meil aga weel karnewali löbust oja wõtta ja tema jaatuise üle jarel mõtelda.“

Falkao oli jele plaaniga rahul. Ta katjus weel lord ise järele, kas kõiðikud kätte jalgade ümber kindlad on ja siis läfsiwad kõið wälja. Peagi walitjes pilkane pimedus Holmeji ümber. „Kas tõesti jün wiletjas keldris ots tuleb? Mõtles ta iseenejes. Kõiðikud olid nii pingule tõmmatud, et iga wähem liigutamine koledat walu jünnitas. Peajemise peale ei wõinud mõteldagi kui mitte wäljast abi ei tulnud.“

Ta oli enese peale wäga pahane, et ta seekord nii ettewaatamata oli olnud. Nüid jai ta kelmide plaanist küll aru. Noormees, kes poes arablase mantlit kauples oli ta kelmide jeltijst. Anton Meier oli teda täna hommikul ära tunnud ja nüid oma lõfju meelitanud.

Wõne tunni pärast oli juba hommik käes. Holmes oli wiimaks oneti magama uimunud ja ei kuulnudgi, kui Anton Meier tajakeji keldrisse oli tulnud.

„Tere hommikust ta, kas weel ikka puhkate?“ hüidis ta pilkawalt hirwitades.

„Mul on jee põhjata heameel teile teada anda mida moodi teie täna teiji ilma peajete.“

"Meie põletame teid täna turupeal kui karnewali mängufanni ära."

"Ega ümberolew rahwas jellest ei pruugi teada, et kirstus, mis põlema süttatakse elus inimene ja weel pealegi niisugune juur nuuskur on. Soo nüid ma olen teile oma plaani ära seletanud. Seni kaua kui Falkao weel eilajest wäsimusest puhkab, jängitan ma teid kirstu sisse walmis." — Nende sõnadega läks ta keldri ukse juurde ja kaskis wäljas seiswaid mehi kirstu sisse tuua. Paari filmapilgu pärast oli Sherlock Holmes kirstu sisse pandud ja Anton Meier tahtis juba kaant peale hakkata panema kui Holmes kõigest walust hoolimata ägeda liigutuse tegi.

"Ahah," ütles Meier naerdes, "teie tahate minuga weel juttu wosta; aega on, lobijeme siis weel pealegi, kes teab milla weel üksteist näeme: Nende sõnadega wõttis ta Holmesi juhupistetud rätiku ära."

"Eh! teie küll just mitte kiiduwäärt inimene ei ole," alustas Holmes, "siiski on mul teist wäga kahju."

"Noh, Nüid on hull lahti!" naeris Meier, nii et kõht wabises. "Ma ei saa enam aru, kumb meist kumbagi narriks peab."

"Ma ei tee mitte nalja, Meier," ütles Holmes tõsijelt "hoidke ennast Falkao eest, kui teie mitte enneaegu hauda e' taha minna, nagu jeda teie õde Thereja pidi tegema."

— Mis jee tähendab?" küsis Meier korraga ära kahwatades?"

"Wõtke minu jahi sisetusest taskust ajaleht wälja ja lugege Brüssjeli uudiseid, siis saate aru. Suure õhinaga täitis Meier Holmesi soowi ja warsti pistis ta tulise wihaga sõimama.

Wõi minu õe on jee neetud Falkao äratapnud ja weab mind ka ninapidi! Dota wilets koer. Sinu tund on ka tulnud. Herr Holmes, ma olen teile jelle teatuje eest palju tänu wõlgu.

"Seda ma usun ka ja loodon, et teie oma endist paha eluwiihi jelle läbi ära wõite lepitada, kui jelle peakelmi Falkao minu küüsi toimetate."

"Midagi ei ole kergem, kui jee; hüidis Meier pühalikult, kuid ainult jelle tingimisega lasen ma teid siit wabaks, kui teie mind puutumata jätate."

Holmes oli jellega ka nõus, tegi aga tingimiseks, et Meier enne weel Falkao käest teada piiaaks katjuda, kas ta briljantide praegusest seisukohast midagi ei tea. — Et midagi kahklust

Falkao ees äratada, jättis Meier Holmesi kirstu, lõikas kõbikud lahti, ja pistis, rätiku jälle juhu, tagasi.

Natukese aja pärast tuli ka Falkao jenna ta oli nähtavasti väga heas tujus.

"Sa oled täna õige rõõmus?" küsis Meier temale vastu minnes. Kas said Therese käest kirja? Wõi said juba hea aja briljantid paigale toimetada?" — Falkao kohmetas esite ära kostis pärast aga siiski kaunis forawalt.

"Therese, jah meie kirjutame üksteisele ju iga päew. Mis temal wiga. Aga briljandid on küll hästi warjul, ühe väga ustawa noore paari käes. Siiski pean ma nad parem oma kätte wõtma. Lugu on nii, et krahw Roncero eila ka jüa jõudnud on ja just jennajamasje wõerastemajasje peatama jäi, kus tähendatud noor paargi on, Ehk mis teile jellest jalgan, tähendatud noor paar ongi minu endised teendrid ja maardan et krahw nad ära tunda wõib.

"Naljakas on, et ja niijuguse falli waranduse oma teenrite kätte waldajid, ütles Meier.

"Mis seal naljakat on," kostis Falkao, mina pean neid alati filmas, aga nende käest ei tea ju keegi midagi jellejarnast otjida." Seda kõik waletas Falkao. Tõtt oli seal siiski nii palju et ta wulitjal tõesti Mariet ja tema kaaslast ära oli tunnud ja nendel, kuni nende korterini järel käinud.

"Kuda nad nii ettewaatamatalt omale korteri walijid. Mis wõerastemaja see on siis, päris Meier edasi.

"Ah harilik wõerastemaja „doppelt krooni all" kostis Falkao wiivitades.

Tema wiimjeid sõnu kuuldes hüppas Holmes, keda katti lõigatud sidemed enam ei pidanud, kirstust wälja ja tormas Falkao kallale. Anton Meier tuli temale ka warsti appi ja peagi oli kurjategija käsist ja jalust tugewasti kinni seotud.

"See on julle minu õe tapmise eest:" kähistas Anton Meier wihast wärisewal healei. Holmes ei annud aga temale sõimamiseks enam aega wiita waid käskis teda nii ruttu kui wõimalik ära põgeneda. Meier ei lasknud jeda enelele ka mitte kahte korda ütelda. Ta läks ühes Holmesiga keldrist wälja. Holmes saatis ligi olewa linnawahi alla keldrisse Falkaot walwama ja sõitis ise nii ruttu kui wõis toppelt krooni wõerastemajasje. Sealte kuulis ta aga et Holmesi kirjelduse jarnane noor paar umbes paarikümne minuti eest wälja läinud oli.

See oli paha lugu. Müüd ei aitanud muu nõuu, kui ruttu wälja sõita ja seal walwada. Et teda mitte kohe ära ei

tuntaks pani ta ennaft ka maske ülikonda. Õnnelikult jõudis ta ka enne rongi äraõiditu wafjalisje. Moorpaari ei olnud aga kusgil näha. „Kas nad tõesti nii osawasti ennaft ära moonutada oskajid, et ma neid ei tunne?“ mõtles Holmes. Teine kell jub helises, kui üks kinnine tõld weel ette sõitis, kust lesta-aja Hispania ülikonnas meesterahwas wälja astus kuna tema järele noor naesterahwas reisikotiga nähtawale ilmus. Mõne sammuga oli Holmes tõlla juures. „Tore hispanlane, teie mäng on otjas,“ ütles Sherlock Holmes Fredi käteft kinni wõttes. Wastupaneku peale ei mõtelnud kumbgi ja peagi oliwad mõlemad luku taga, kus nad oma jüüdi üles tunnistasiwad.

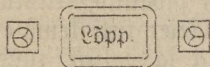
Kes kirjeldab Krahw de Roncari röömu, fu ta weel seljamal päewal kõif jeda lugu kuulis ja briljandid täielikult tagasi jai.

Falkao mõisteti poornise jurma, millest ta seekord enam ei peajunud.

Fred jai mõne aasta wangi roodu, kuna Marie kuueks kuuks wangi mõisteti.

„Sellest waenlastest olen ma lahti,“ ütles Sherlock Holmes mõni päew pärast jeda kodus Bäckeri uulitjas piipu suitsetades, aga mu kõige juurem waenlane, professor Morierti elab weel ja jellepärast ei ole mul õöl ega päewal rahu. Tarwis weel kord temaga jõudu katjuda!

Järgmine lugu ongi jellele jõuukatjumisele pühendatud.

Ar 909

Doyle, A.

Kulsa... 8.